

Komunitný plán sociálnych služieb obce Smolník 2023 -2027

Názov projektu: Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom
okrese Gelnica

Kód projektu v ITMS2014+: NFP314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

Názov :	Komunitný plán sociálnych služieb obce Smolník 2023 - 2027
Územné vymedzenie:	Obec Smolník
Dátum schválenia Komunitného plánu sociálnych služieb OcZ:	28.04.2023
Číslo uznesenia OcZ:	Uznesenie č. 18/2023
Dátum platnosti:	28.04.2023
Verzia	2.0

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

OBSAH

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ.....	4
ÚVOD	7
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	8
1.1 Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb	8
1.2 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ	9
1.3 DRUHY, FORMY A ČINNOSTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	10
1.4 HLAVNÉ PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	13
1.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA.....	13
1.6 DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA TVORBU KOMUNITNÉHO PLÁNU	15
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	17
2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA	17
2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA.....	18
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov	18
2.2.2 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia	19
2.2.3 Prírastok/ úbytok obyvateľov obce	19
2.2.4 Veková štruktúra obyvateľov	22
2.2.5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	23
2.2.6 Vierovyznanie obyvateľov	24
2.2.7 Národnostná štruktúra obyvateľov	24
2.2.8 Marginalizovaná rómska komunita	25
2.2.9 Zamestnanosť, nezamestnanosť obyvateľov obce	25
2.2.10 Zdravotníctvo v obci	26
2.2.11 Školstvo	27
2.2.12 Kultúrna a športová vybavenosť obce	28
2.2.13 Bývanie	30
2.2.14 Infraštruktúra v obci.....	31
2.3 Profíl cieľových skupín, prijímateľov sociálnych služieb.....	31
2.4 ANALÝZA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	35
2.4.1 Sociálne služby poskytované na území obce Smolník.....	36
2.5 SWOT ANALÝZA	40
2.6 FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	41
2.7 PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY OBYVATEĽOV	41
3 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	42
3.1 URČENIE CIEĽOV A PRIORÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	42
4 REALIZAČNÁ ČASŤ.....	46
4.1 ČASOVÝ PLÁN REALIZÁCIE KONCEPCIE ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	46
4.2 SPÔSOB VYHODNOCOVANIA KONCEPCIE ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	49
4.3 PODMIENKY A SPÔSOB ZMENY, AKTUALIZÁCIA KPSS.....	50
ZÁVER.....	51
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	52

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ

A, ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

AOTP	príspevok zamestnanosti ÚPSVaR
a pod.	a podobne
č.	číslo
DNZS	dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav
ECAV	evanjelická cirkev augsburského významu
ESF	Európsky sociálny fond
IBV	individuálna bytová výstavba
IS	index starnutia
KP	komunitné plánovanie
KSK	Košický samosprávny kraj
KPSS	komunitný plán sociálnych služieb
m.n.m	metre nad morom
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	marginalizovaná rómska komunita
n. o.	nezisková organizácia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
Obyv.	obyvateľstvo
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	obecné zastupiteľstvo
PHRSR	program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PP	peňažný príspevok
PPnK	peňažný príspevok na kompenzáciu
r.	rok
s.	strana
SNR	Slovenská národná rada
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPOD	sociálno-právna ochrana detí
SR	Slovenská republika
s.r.o	spoločnosť s ručením obmedzeným
SWOT	analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
Tab.	tabuľka
t.j.	to je
tzv.	takzvane
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
ŤZP-S	ťažko zdravotne postihnutý so sprievodcom
UoZ	uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ZŠ	základná škola
VÚC	vyšší územný celok
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
Zb.	zbierka
Z. z.	zbierka zákonov

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

B, ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1: Zoznam súvisiacich hlavných koncepčných dokumentov	15
Tab. 2: Vývoj počtu obyvateľov obce	18
Tab. 3: Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021	20
Tab. 4: Štruktúra obyvateľov obce podľa dosiahnutého vzdelania, SODB 2021	24
Tab. 5: Vierovyznanie obyvateľov, SODB 2021	24
Tab. 6: Národnostná štruktúra obyvateľov obce, SODB 2021.....	24
Tab. 7: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie (údaj k 31.12.)	26
Tab. 8: Kultúrne aktivity v obci Smolník	28
Tab. 9: Vybavenosť obce	29
Tab. 10: Stav bytového fondu	30
Tab. 11: Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	31
Tab. 12: Veková štruktúra osôb uznaných za ťažko zdravotne postihnutých	32
Tab. 13: Počet poberateľov PP na kompenzáciu	32
Tab. 14: Počet uchádzačov o zamestnanie	33
Tab. 15: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého vzdelania.....	33
Tab. 16: Rodičovský príspevok	34
Tab. 17: Peňažné príspevky pre rodiny s deťmi	34
Tab. 18: Sociálne poradenstva v okolí	34
Tab. 19: Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Gelnica	36
Tab. 20: SWOT	40
Tab. 21: Priority obce Smolník	43
Tab. 22: Plán realizácie KPSS obce Smolník	46

C, ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v období rokov 2002 – 2021	19
--	----

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

Graf 2: Živonarodení a zomretí 2002-2021	20
Graf 3: Vývoj prírastkov obyvateľov obce	21
Graf 4: Sobáše a rozvody	21
Graf 5: Zloženie obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín	22
Graf 6: Podrobný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva	22
Graf 7: Index starnutia	23
Graf 8: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Smolník	25
Graf 9: Fyzické osoby a živnostníci v obci 2004 – 2021	26

D, ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1 Okres Gelnica	17
----------------------------	----

ÚVOD

Komunitné plánovanie predstavuje proces, ktorého zámerom je zisťovanie dopytu a ponuky sociálnych služieb.

V zmysle § 80 písm. a) a § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 448/2008 Z. z.) obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. Podľa § 82 a § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

Obsahom Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník (ďalej len komunitný plán) sú základné informácie o komunitnom plánovaní, nadväznosti na legislatívu, ktoré sú obsiahnuté v teoretickej časti. Analytická časť zahŕňa charakteristiku územia, socioanalytické analýzu, prieskum verejnej mienky a SWOT analýzu. Súčasťou je i strategická časť, kde sú uvedené priority rozvoja sociálnych služieb obce a realizačná časť. Okrem toho sú tu uvedené stručné informácie o súvisiacich dokumentoch na európskej, národnej, regionálnej úrovni a lokálnej úrovni.

Zámerom obce Smolník je vytvoriť optimálne sociálne podmienky v súlade s platnou legislatívou.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

1.1 Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je otvorený proces, ktorého úlohou je skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom by mala byť odpoveď na otázku typu:

- Aké sociálne služby je potrebné vytvoriť?
- U ktorých sociálnych služieb je potrebné zvýšenie kvality?
- Aké sú názory obyvateľov obce (verejnosti) na sociálnu politiku obce?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné možnosti na poskytnutie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je:

- napĺňanie potrieb občanov odkázaných na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie zdrojov (finančných a personálnych) na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- hľadanie optimálnych riešení, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám ľudí.

„Komunitný plán vychádza z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030:

- **Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb**
- **Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti**
- **Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby**
- **Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.“¹**

Vďaka komunitnému plánovaniu sociálnych služieb je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám fyzických osôb a vychádzali z analýzy skutkového stavu poskytovania sociálnych služieb.

1.2 Legislatívne východiská

Komunitný plán sociálnych služieb obce Smolník je spracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

„Podľa zákona má komunitný plán obsahovať najmä:

a). analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane vyhodnotenia finančných podmienok, materiálnych podmienok, priestorových podmienok a personálnych podmienok,

b). analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane spôsobu ich zabezpečenia výberom konkrétnych poskytovateľov týchto sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

c). analýzu sociologických údajov, demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

d). časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity, tak aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a vyšší územný celok na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

e). spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

f). podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.“¹⁰
(Všetky informácie zo Zákona o sociálnych službách sa môžete dočítať tu: zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov).

Sociálnou problematikou sa okrem toho zaoberá:

- Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- Zákon NR SR č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
- Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003,
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Do Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník boli zapracované všetky relevantné údaje a informácie zo sociálnej oblasti. V dokumente sú použité údaje zo strany obce, poskytovateľov sociálnych služieb, Štatistického úradu SR a ďalších.

1.3 Druhy, formy a činnosti poskytovania sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách vymedzuje poskytovaniu sociálnych služieb dostatočný priestor podľa ich druhov a foriem poskytovania a zoznam poskytovateľov sociálnych služieb podľa typu poskytovateľa, druhu sociálnej služby, cieľovej skupiny zdravotne postihutej osoby na okresnej úrovniach je uvedený na webovom sídle Košického samosprávneho kraja <https://info.vucke.sk/Info/>.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje v § 12 druhy sociálnych služieb nasledovne :

„1. Sociálne služby krízovej intervencie - terénna sociálna služba krízovej intervencie, - poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, integračnom centre, komunitnom centre, útulku, nocľahárni, domove na polceste a zariadení núdzového bývania, - nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení o deti do troch rokov veku dieťaťa a služba včasnej intervencie.

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného stavu, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

a). poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek - zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár,

b). domáca opatrovateľská služba,

c). prepravná služba,

d). sprievodcovská služba a predčitateľská služba,

e). tlmočnická služba,

f). sprostredkovanie tlmočnickej služby,

g). sprostredkovanie osobnej asistencie,

h). požičiavanie pomôcok.

4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

a). monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,

b). krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

5. Podporné služby - odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, podpora samostatného bývania, poskytovanie sociálnej služby v jedálni, poskytovanie sociálnej služby v práci, poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny, pričom uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. “

Formy sociálnych služieb sú vymedzené v § 13 zákona o sociálnych službách:

a). Ambulantná forma sociálnej služby sa poskytuje dochádzajúcej alebo sprevádzanej fyzickej osobe do miesta poskytovania sociálnej služby,

b). Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom domácom sociálnom prostredí,

c). Pobytová forma sociálnej služby v zariadení sa sociálna služba poskytuje s ubytovaním, ktorá sa poskytuje ako týždenná alebo celoročná sociálna služba,

d). Sociálna služby poskytovaná inou formou je poskytovaná, ak je to účelné, napr. telefonicky alebo využitím telekomunikačných technológií.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje v § 16 odborné činnosti poskytovania sociálnych služieb, ktorými sú „základné sociálne poradenstvo, špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázaní fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, pomoc pri uplatňovaní práv

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť v zariadení rozvoj pracovných zručností, tlmočenie, sprostredkovanie tlmočenia, sprostredkovanie osobnej asistencie, pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností, výchova preventívna aktivita, pomoc pri pracovnom uplatnení, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím, pomoc pri prevádzke domácnosti a bežné úkony starostlivosti o dieťa.“

Zákon o sociálnych službách vymedzuje v § 17 obslužné činnosti, ktorými sú „ubytovanie, stravovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a plnenie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch.“

Zákon o sociálnych službách vymedzuje v § 18 ďalšie sociálne činnosti, ktorými sú - „utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, upratovanie pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť - poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi a prepravy. - donáška stravy, požičiavanie pomôcok a zabezpečovanie záujmovej činnosti.“⁹

Podľa § 80 zákona o sociálnych službách musí obec poskytovať alebo zabezpečiť nižšie uvedené sociálne služby a teda je nevyhnutné sa nimi zaoberať aj v komunitnom pláne.	Okrem toho obec môže poskytovať alebo zabezpečiť
1. základné sociálne poradenstvo 2. sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadení, ktorým je a.) nocľaháreň, b.) nízkoprahové denné centrum, 3. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, 4. sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, 5. sociálnu službu v zariadení, ktorým je a.) zariadenie pre seniorov, b.) zariadenie opatrovateľskej služby, c.) denný stacionár, 6. opatrovateľskú službu, 7. prepravnú službu, 8. odľahčovaciu službu.	1. podpornú sociálnu službu v zariadení, ktorým je a.) denné centrum, b.) jedáleň, c.) práčovňa, d.) stredisko osobnej hygieny, 2. sprostredkovanie tlmočnickej služby, 3. sprostredkovanie osobnej asistencie, 4. sprievodcovskú a predčítateľskú službu, 5. požičiavanie pomôcok, 6. monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci, 7. krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií, 8. pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností, 9. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov ako samostatnú odbornú činnosť, 10. terénnu sociálnu službu prostredníctvom terénnych programov

1.4 Hlavné princípy komunitného plánovania

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať nasledujúcim základným princípom, ktoré boli zohľadnené aj pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník:

- Všetci sú si rovní, t.j. potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.
- Zapájanie miestneho spoločenstva, t.j. rôznymi metódami a formami osloviť obyvateľov na spoluprácu. Príležitosť na vyjadrenie svojho názoru by mali dostať všetci obyvatelia obce bez ohľadu na ich sociálne postavenie a ďalšie špecifiká.
- Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov, t.j. nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod.
- Práca s informáciami, t.j. potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania a odovzdávanie informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.
- Proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiách s rôznymi osobami. Proces umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne odpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
- Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce, t.j. efektívna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša lepšie výsledky.
- Kompromis prania a možností, t.j. nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce a tým, čo je reálne dosiahnuť. Dôležitú rolu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.²

1.5 Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné skupiny účastníkov:

1. Zadávateľia sociálnych služieb - ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá (v prípade tohto komunitného plánu je zabezpečovateľom obec Smolník).

2. Poskytovatelia sociálnych služieb – poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t. j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu. Jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v obci Smolník sú uvedení v časti analýza poskytovateľov sociálnych služieb.

3. Prijímatelia sociálnych služieb – prijímateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele prijímateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať, sú: seniori, rodiny s deťmi a mládež, nezamestnaní, marginalizované menšiny, zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny, osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

4. Široká verejnosť - sú to obyvatelia samosprávy so špecifickým dôrazom na skupiny, ktoré častejšie využívajú sociálne služby (napr. rodičia s maloletými deťmi, seniori a pod.)

5. Odborná verejnosť - je zastúpená odborníkmi na prácu s mládežou, ľuďmi bez domova, akademická obec a pod.

6. Sociálna služba - je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie,
- prevenciu sociálneho vylúčenia.²

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

1.6 Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu

Komunitnému plánu sociálnych služieb sú nadradené dokumenty, ktoré sú na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Radíme tu zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré sú podpísané pod sociálnou politikou členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo Komunitný plán sociálnych služieb obce Smolník.

Uvádzame ich tu z dôvodu, aby si každý čitateľ mohol spraviť prehľad a vedel, aké všetky podporné dokumenty, ustanovujúce základné práva a priority v sociálnej oblasti existujú.

Tab. 1: Zoznam súvisiacich hlavných koncepčných dokumentov

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Amsterdamská zmluva	Od r. 1997	Medzinárodná	www.europarl.europa.eu
Lisabonská zmluva	Od r. 2000	Medzinárodná	www.europarl.europa.eu
Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	Od r. 1950	Medzinárodná	www.echr.coe.int
Dohovor o právach dieťaťa	Od r. 1989	Medzinárodná	www.unicef.sk
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	Od r. 2006	Medzinárodná	www.europarl.europa.eu
Európska sociálna charta	Od r. 1961	Medzinárodná	https://www.gender.gov.sk
Národný program reforiem	Od r. 2015	Národná	www.mmfsr.sk
Národné priority rozvoja sociálnych služieb	2021 - 2030	Národná	www.employment.gov.sk
Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja	2016 - 2020 s predĺženou platnosťou do roku 2022	Regionálna	https://web.vucke.sk
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Smolník	2022 - 2028	Lokálna	https://www.smolnik.sk/
Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím	2021 – 2030	Národná	www.komisarprezdravotnepostihnutych.sk
Národný program aktívneho starnutia	2021 - 2030	Národná	https://ivpr.gov.sk
Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a v rodinách	Od r. 2014	Národná	www.gender.gov.sk
Národná stratégia na ochranu detí pre	Od r. 2014	Národná	https://www.employment.gov.sk/sk/

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

násilím			
Národná stratégia zamestnanosti	Do r. 2020	Národná	https://www.employment.gov.sk/sk/
Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030	Do r. 2030	Národná	www.minv.sk
Národný program aktívneho starnutia	2021-2030	Národná	https://ivpr.gov.sk
Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov	Od r. 2008	Národná	www.zakonypreludi.sk
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov	Od r. 1990	Národná	www.zakonypreludi.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník 2023 - 2027 predstavuje syntézu zozbieraných kvantitatívnych a kvalitatívnych dát.

Dôležitou súčasťou je demografická analýza, ktorá obsahuje podrobné údaje o štruktúre obyvateľstva, analýza poskytovateľov sociálnych služieb, školstva a zdravotníctva. Nevyhnutnou súčasťou je aj vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov a poskytovateľov sociálnych služieb.

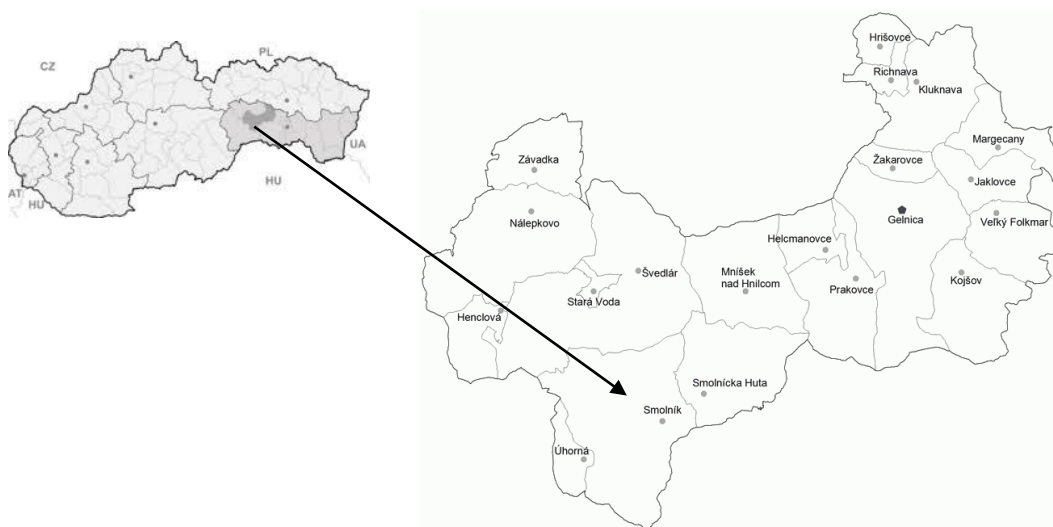
SWOT analýza predstavuje sumár silných a slabých stránok obce Smolník, ako aj príležitosti a ohrozenia, ktoré môžu mať dopad na sociálnu sféru.

2.1 Základná charakteristika územia

Katastrálne územie obce Smolník sa nachádza v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria okolo toku Smolník. Rozloha obce je 6 897 ha. Nadmorská výška v jej strede je 561 m n. m., 505 – 1323 m.n.m v chotári. Obcou preteká tok Smolník, prameniáci pod masívom Pipítky. Okolité hrebene horského celku Volovské vrchy dosahujú výšku od 818 do 1121 m n. m. na kóte Veľký Vtáčí vrch v severnej časti katastra.

Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec: NUTS1 Slovensko [SK0], NUTS2 Východné Slovensko [SK04], NUTS3 Košický kraj [SK042], LAU1 okres Gelnica [SK0421], LAU2 obec Smolník [SK0421543560].

Obr. 1: Okres Gelnica

Zdroj: Vlastné spracovanie

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Prvá písomná zmienka o obci Smolník sa datuje do roku 1327. Podľa údajov Štatistického úradu (k 31.12.2021) je hustota obyvateľstva 14,04 obyv./km², priemerný vek obyvateľov sa udáva 44,33 a index starnutia predstavuje 1,89.

Katastrálne územie obce Smolník obklopujú katastrálne územia obcí:

- Smolnícka Huta - okres Gelnica (Košický kraj),
- Hačava - okrese Košice-okolie (Košický kraj),
- Štós - okres Spišská Nová Ves (Košický kraj),
- Lúčka – okres Rožňava (Košický kraj),
- Kováčová - okres Rožňava (Košický kraj),
- Drnava - okres Rožňava (Košický kraj),
- Pača - okres Rožňava (Košický kraj),
- Úhorná - okres Gelnica (Košický kraj)
- Švedlár - okres Gelnica (Košický kraj)

2.2 Sociodemografická analýza

Sociodemografická analýza je výsledkom sumárnych údajov demografických analýz o vývoji, štruktúre a začlenení obyvateľstva obce Smolník podľa viacerých ukazovateľov.

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov v obci Smolník bol sledovaný od roku 1970 (Tab. 2: Vývoj počtu obyvateľov obce), kedy bol ich počet 1962 obyv. (hodnoty sú uvádzané vždy k 31. 12. daného roku). Rozdiel v celkovom počte obyvateľov obce za obdobie rokov do roku 2021 (údaj k 31.12.2021) je zaznamenaný ako úbytok o 976 obyv.

Tab. 2: Vývoj počtu obyvateľov obce

Vývoj počtu obyvateľov obce			
Rok	Počet obyvateľov		
1970:	1962		
1980:	1649	[rozdiel 1980-1970: -313]	(úbytok)
1991:	1316	[rozdiel 1991-1980: -333]	(úbytok)
2001:	1299	[rozdiel 2001-1991: -17]	(úbytok)
2011:	1126	[rozdiel 2011-2001: -173]	(úbytok)
2013:	1084	[rozdiel 2013-2011: -42]	(úbytok)
2017:	1027	[rozdiel 2017-2013: -57]	(úbytok)
2021:	986	[rozdiel 2021-2017: -41]	(úbytok)

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

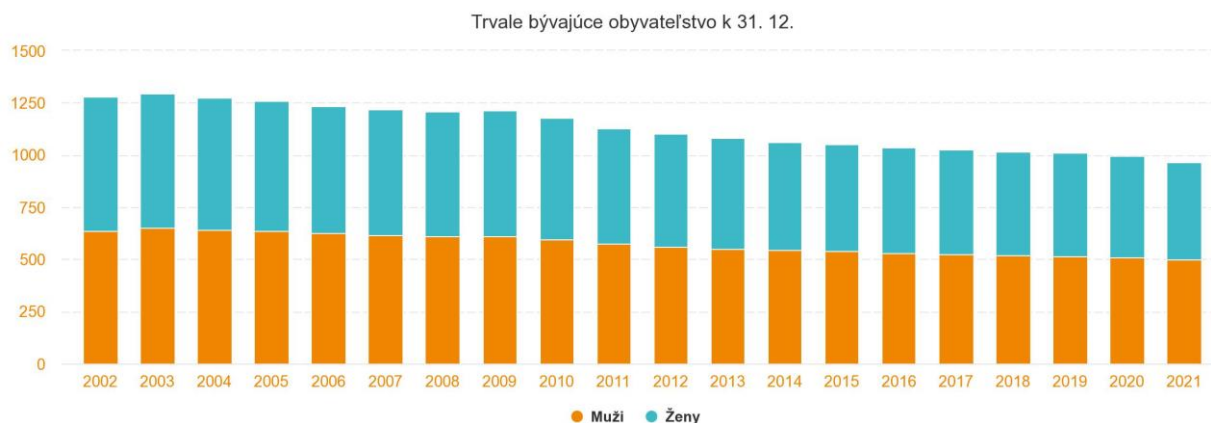
Vývoj počtu obyvateľov

- za 1 rok: - 1.09 % (-11)
- za 5 rokov: -5.2 % (-55)
- za 10 rokov: - 15.5 % (-183)
- za 23 rokov: -19.3 % (-239)

2.2.2 Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Na základe dostupných údajov (Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia obce v období rokov 2002 – 2021) je možné zhodnotiť, že v pomere medzi mužskou a ženskou populáciou za celá sledované obdobie je v prevahe mužská populácia.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v období rokov 2002 - 2021

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

Podľa dostupných údajov k 31.12. 2021, mužská populácia tvorí 51 % (503 obyv.) a ženská populácia 49 % (484 obyv.) obyvateľov obce Smolník (celkový počet obyvateľov 986).

2.2.3 Prírastok/ úbytok obyvateľov obce

Medzi dôležité ukazovatele demografickej analýzy, ktoré je potrebné sledovať patrí: prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Týmto údajom sme sa venovali v obci Smolník za obdobie rokov 2002 – 2021 (Tab. 3: Vývoj prírastkov/ úbytkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021).

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

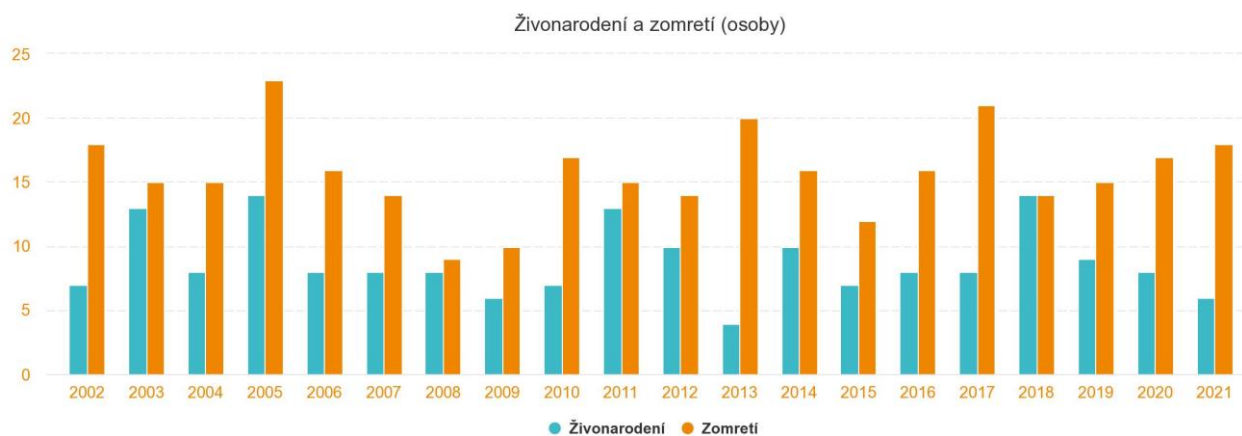
Tab. 3: Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľov obce v období 2002 - 2021

rok	prirodzený prírastok obyvateľstva	migračné saldo	celkový prírastok obyvateľstva
2002	-11	8	-3
2003	-2	14	12
2004	-7	-10	-17
2005	-9	-6	-15
2006	-8	-17	-25
2007	-6	-11	-17
2008	-1	-7	-8
2009	-4	7	3
2010	-10	-23	-33
2011	-2	-10	-12
2012	-4	-20	-24
2013	-16	-5	-21
2014	-6	-14	-20
2015	-5	-4	-9
2016	-8	-6	-14
2017	-13	-1	-14
2018	0	-9	-9
2019	-6	-1	-7
2020	-9	-2	-11
2021	-12	-6	-18

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za jeden kalendárny rok. Z nižšie uvedeného grafu (Graf 2: Celkový prírastok obyvateľov obce Smolník) vyplýva, že od roku 2002 sa pohybuje v záporných hodnotách. Najvyšší prirodzený úbytok obyvateľov obce Smolník bol zaznamenaný v roku 2013 (-16).

Graf 2: Živonarodení a zomretí 2002 - 2021

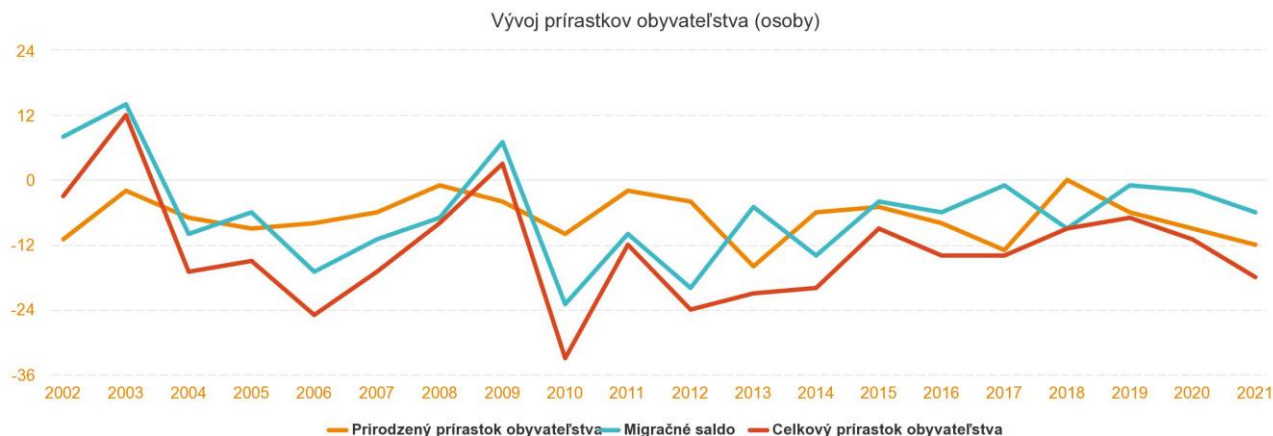
Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Migračné saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vyst'ahovaných obyvateľov v danom kalendárnom roku. Na základe údajov, ktoré sú spracované v tabuľke (Tab. 3: Vývoj prírastkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021) a podľa krivky grafu (Graf 3: Celkový prírastok obce) je možné zhodnotiť, že migračné saldo má kolísavý charakter. Najvyšší počet vyst'ahovaných obyvateľov bol zaznamenaný v roku 2010 (-23 obyv.).

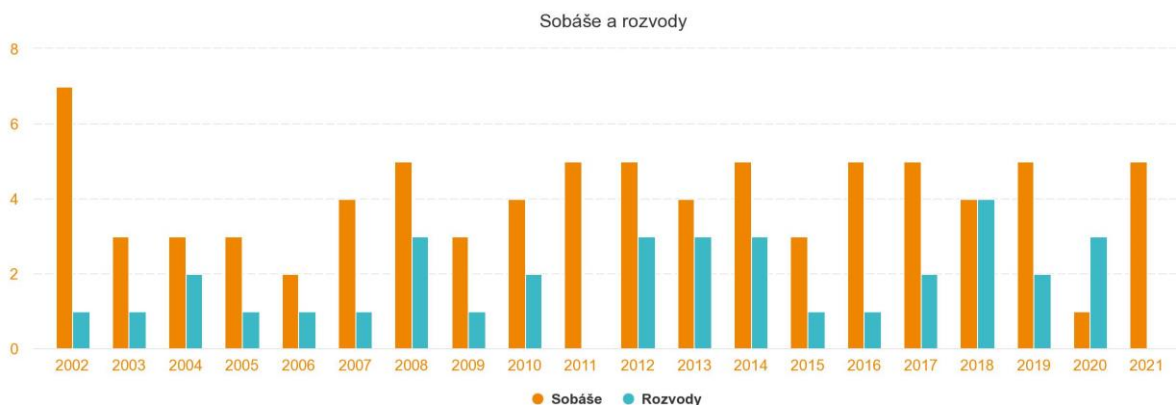
Graf 3: Vývoj prírastkov obyvateľov obce

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

Celkovým prírastkom nám vyjadrujeme súčet prirodzeného prírastku a migračného salda v danom kalendárnom roku. Celkový prírastok obyvateľstva má v sledovanom období kolísavý charakter, ktorý sa pohybuje prevažne v záporných hodnotách. Najväčší úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2010 pokles o 33 obyvateľov. Na základe údajov tabuľky (Tab. 3: Vývoj prírastkov obyvateľov obce v období 2002 – 2021) a podľa krivky grafu (Graf 3: Vývoj prírastkov obyvateľov obce) je možné zhodnotiť nepriaznivý demograficky vývoj počtu obyvateľov obce Smolník.

Graf 4: Sobáše a rozvody

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

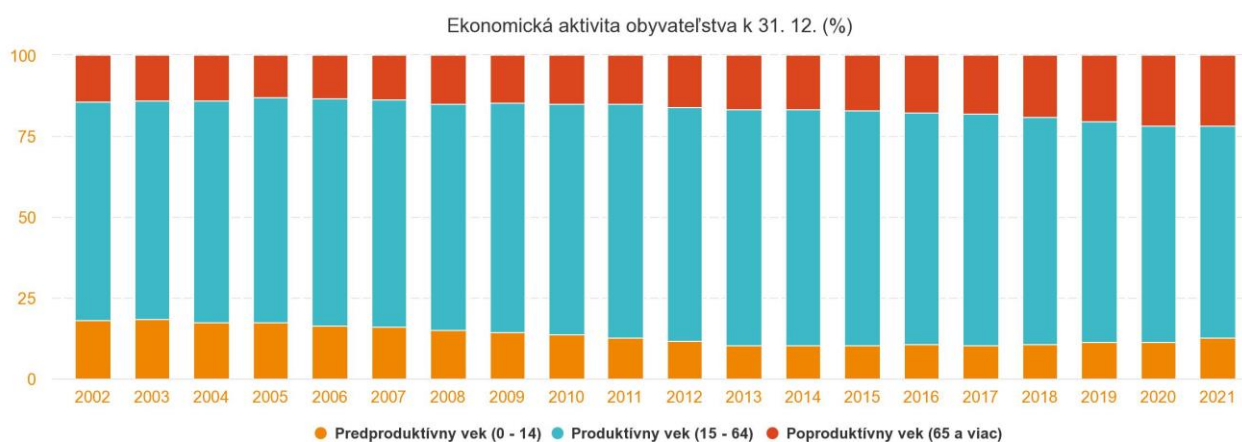

2.2.4 Veková štruktúra obyvateľov

Vekové zloženie obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín (Graf 5: Zloženie obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín, za obdobie 2002 – 2021) je rozdelené na kategórie:

- vek 0 - 14 rokov (vrátane) – predproduktívna zložka obyvateľstva,
- vek 15 - 64 rokov – produktívna zložka obyvateľstva,
- vek 65 a viac rokov – poproduktívna zložka obyvateľstva.

Graf 5: Zloženie obyvateľstva podľa ekonomických vekových skupín

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

V kategórii do 14 rokov (vrátane), čiže v predproduktívnej zložke je možné pozorovať 11,40 % obyvateľov obce Smolník, k 31.12. 2021.

Graf 6: Podrobný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

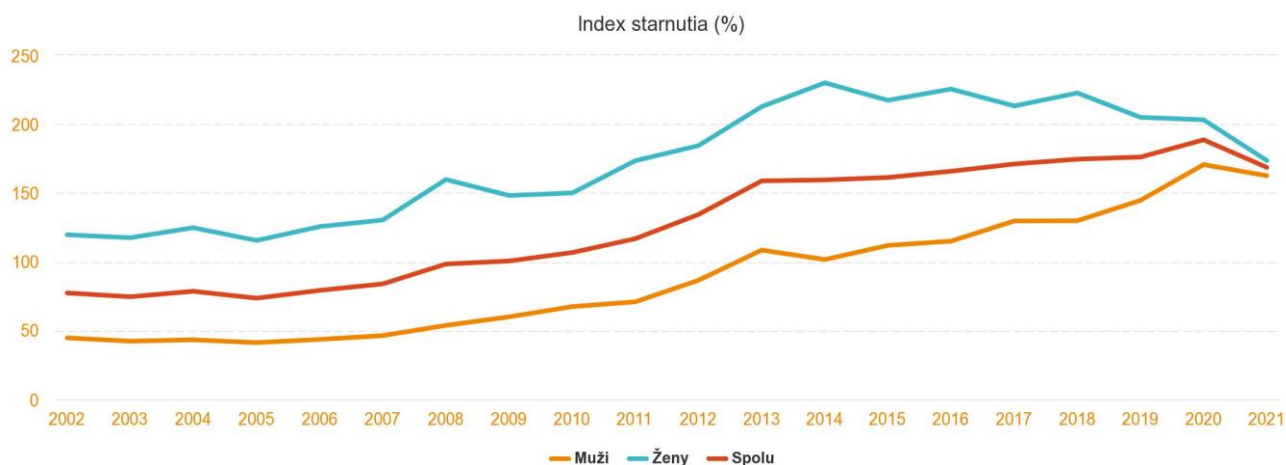
Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Počas sledovaného obdobia zaznamenáva kolísavý charakter. V druhej kategórii sa nachádza produktívne obyvateľstvo vo veku 15 – 64 rokov (vrátane), ktoré tvorí ekonomicky aktívne obyvateľstvo, a to 67,10 % obyvateľov obce, k 31.12.2021. Obyvateľstvo nad 65 rokov spadá do tretej kategórie, kde za sledované obdobie 2002 – 2021 možno pozorovať postupný nárast obyvateľov. K 31.12.2021 sa nachádza 21,50 % obyvateľov obce Smolník v poproduktívnom veku.

V grafe (Graf 6: Podrobný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva), ktorý predstavuje strom života, pozorujeme dôležité demografické ukazovatele k 31.12. 2021, ktoré sú nevyhnutné pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v obci Smolník.

Na základe údajov (Graf 7: Index starnutia) môžeme zhodnotiť dôležitosť zabezpečenia sociálnych služieb pre seniorov (65 rokov a viac). Príčinou je primárne predlžovanie strednej dĺžky života, ktorá je zaznamenaná nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe.

Graf 7: Index starnutia

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

2.2.5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

V obci Smolník (Tab. 4: Štruktúra obyvateľov obce podľa dosiahnutého vzdelania, SOBD 2021) sa nachádza najvyšší podiel obyvateľov s ukončeným úplným stredným vzdelaním (s maturity), a to 24,34 % (240 obyv.), bez školského vzdelania (15 + rokov) je 0,41 % (4 obyv.) obyvateľov obce. Je možné zhodnotiť, že úroveň vzdelania v obci je priemerná a dosiahla zvýšenie za uplynulých 10 rokov.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Tab. 4: Štruktúra obyvateľov obce podľa dosiahnutého vzdelania, SODB 2021

	VZDELANIE	POČET	PODIEL (%)
1.	bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	91	9.23
2.	základné	228	23.12
3.	stredné odborné učňovské (bez maturity)	237	24.04
4.	úplné stredné (s maturitou)	240	24.34
5.	vyššie odborné vzdelanie	48	4.87
6.	vysokoškolské	87	8.82
7.	bez školského vzdelania (15+ rokov)	4	0.41
8.	nezistené	51	5.17
	Spolu	986	

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.2.6 Vierovyznanie obyvateľov

Na základe spracovaných údajov v tabuľke (Tab.5: Vierovyznanie obyvateľov, SODB 2021) môžeme zhodnotiť, že v obci sa najviac hlási k rímskokatolíckej cirkvi 63,79% (629 obyv.) bez vyznania je 19,17% (189 obyv.) a nezistené vierovyznanie udáva 8,42% (83 obyv.) obyvateľov obce.

Tab. 5: Vierovyznanie obyvateľov, SODB 2021

	VIEROVYZNANIE	POČET	PODIEL (%)
1.	Rímskokatolícka cirkev	629	63.79
2.	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	27	2.74
3.	Gréckokatolícka cirkev	20	2.03
4.	Reformovaná kresťanská cirkev	0	0
5.	Pravoslávna cirkev	23	2.33
6.	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0.2
7.	iné	13	1.32
8.	bez vyznania	189	19.17
9.	nezistené	83	8.42
	Spolu	986	

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

2.2.7 Národnostná štruktúra obyvateľov

Na základe spracovaných údajov v tabuľke (Tab. 6: Národnostná štruktúra obyvateľov obce, SODB 2011) môžeme zhodnotiť, že v obci sa najviac obyvateľov hlási k slovenskej národnosti 89,55% (883 obyv.) obyvateľov. K rómskej národnosti sa hlási 0,61% (6 obyv.) a u 6,09% (60 obyv.) populácie obce nebola zistená národnosť.

Tab. 6: Národnostná štruktúra obyvateľov obce, SODB 2021

	NÁRODNOSŤ	POČET	PODIEL (%)
1.	Slovenská	883	89.55

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

2.	Maďarská	4	0.41
3.	Rómská	6	0.61
4.	Rusínská	0	0
5.	Ukrajinská	17	1.72
6.	Česká	6	0.61
7.	Nemecká	6	0.61
8.	Moravská	0	0
9.	Poľská	1	0.1
10.	Ruská	1	0.1
11.	Ostatné	2	0.2
12.	Nezistené	60	6.09
	Spolu	986	

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

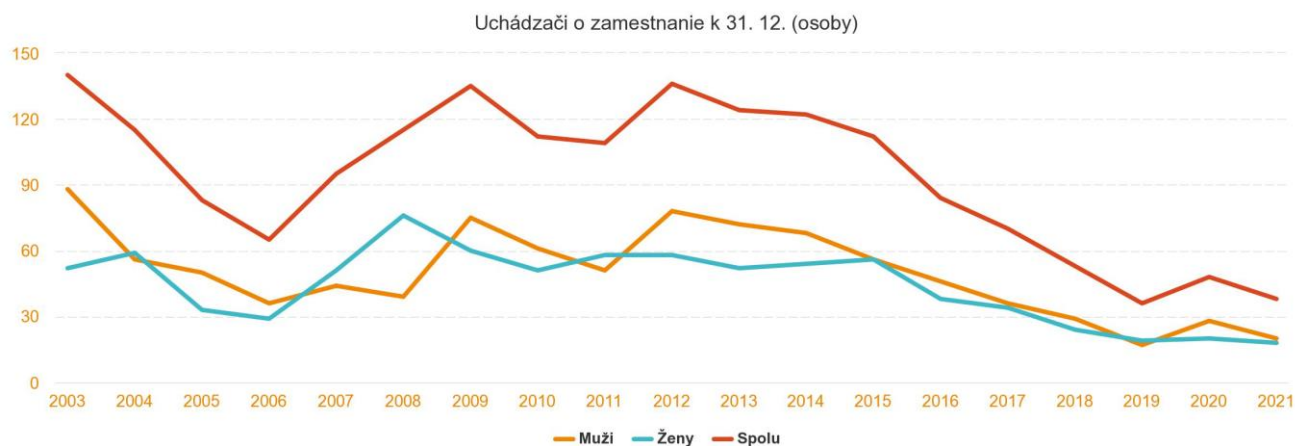
2.2.8 Marginalizovaná rómska komunita

Okres Gelnica tvorí 20 obcí a 12 z nich je zapísaných do Atlasu rómskych komunít, ktorý predstavuje nástroj na mapovanie štrukturálnych nerovností medzi Rómami a majoritou. Obec Smolník nie je zapísaná do Atlasu rómskych komunít (2019).

2.2.9 Zamestnanosť, nezamestnanosť obyvateľov obce

Nezamestnanosť na Slovensku od roku 2019 zaznamenáva klesajúci trend. Ako môžeme pozorovať na grafe (Graf 8: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Smolník) počet uchádzačov o zamestnanie počas obdobia rokov 2003 - 2021 má kolísavý charakter. Najvyšší počet uchádzačov o zamestnanie bol v rokoch: 2012 (134 obyv.), 2013 (124 obyv.).

Graf 8: Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Smolník

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

K 31.12.2021 je evidovaných 38 uchádzačov o zamestnanie. Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú ZŠ a MŠ Smolník, Obec Smolník a Lesy Smolník, s.r.o. Za ďalšími možnosťami sú miestny obyvatelia nútení vycestovať.

Medzi TOP 5 zamestnávateľov okresu Gelnica (podľa ÚPSVaR SR, r. 2020) patrí:

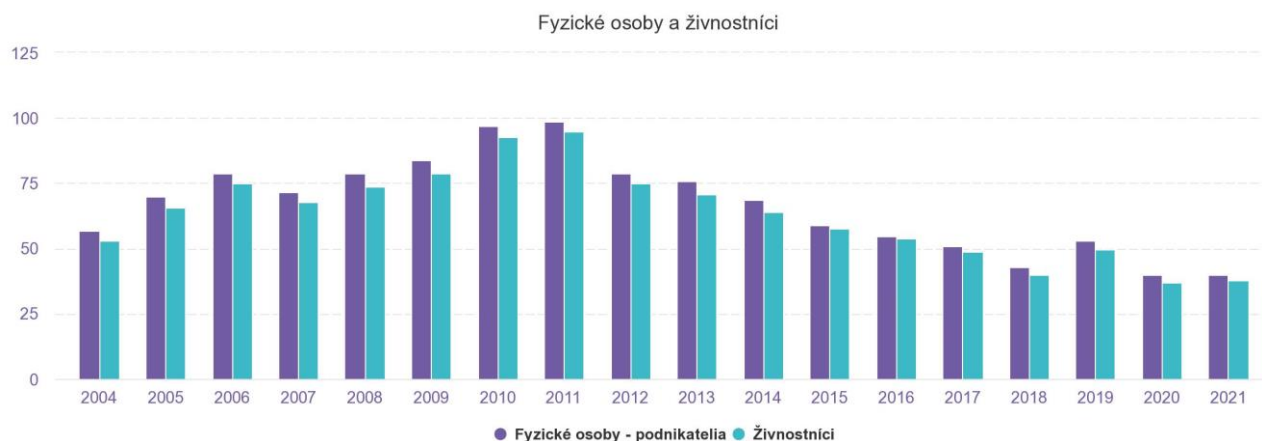
- TREVA s.r.o (100 – 149 zamest.),
- PRO VITAE n.o. (100 – 149 zamest.),
- PRAKON spol. s.r.o (50 – 99 zamest.),
- SIRAIL s.r.o (50 – 99 zamest.),
- BRIDGE – EU, s.r.o (25 – 49 zamest.)

Tab. 7: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie, údaj k 31.12.

OBEC SMOLNÍK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet UoZ	113	109	134	124	122	112	84	70	53	36	48	38
z toho dlhodobo nezamestnaní	72	61	68	85	73	58	47	38	33	17	21	-
z toho so zdrav. postihnutím	-	-	-	2	5	5	2	1	1	2	2	-

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

Graf 9: Fyzické osoby a živnostníci v obci 2004 – 2021

Zdroj: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421543560>

2.2.10 Zdravotníctvo v obci

V obci sa nachádza:

- Zubná ambulancia,
- Všeobecná ambulancia pre dospelých,
- Ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

V obci sa nenachádza:

- Všeobecný lekárka pre deti a dorast,
- Lekárneň.

Občania dochádzajú za svojimi špecializovanými lekármi do miest.

2.2.11 Školstvo

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V obci Smolník je plneorganizovaná Základná škola s materskou školou, situovaná blízko centra obce, mimo hlavnej cesty v zastavanej časti obce. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1., na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzka školy je jednozmenná, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity rôzneho charakteru.

Základná škola s materskou školou v Smolník

Zriaďovateľ: Obec Smolník

Podrobnejšie informácie:

„V šk. roku 2021/2022 škola zabezpečovala plnenie výchovno-vzdelávacieho procesu podľa Pedagogicko-organizačných pokynov pre šk. rok 2021/2022, vydaných Ministerstvom školstva SR. V druhom polroku škola zabezpečovala dištančné vzdelávanie podľa usmernení Ministerstvom školstva SR

Základnú školu v šk. roku 2021/2022 navštevovalo 107 žiakov, z toho 2 študovali v zahraničí, materskú školu spolu 17 detí, ŠKD 20 .

Stále je potrebné sa zameriavať na pretrvávajúce problémy, najmä u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

V šk. roku 2021/2022 sa vo všetkých ročníkoch vyučovalo v zmysle Zákona 245/2008 podľa Školského vzdelávacieho programu. Do časovo-tematických plánov boli zahrnuté požiadavky z POP MŠ SR pre šk. rok 2021/2022.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

V škole pracoval asistent učiteľa pre deti zo SZP.

V škole bolo spolu 11 tried, z toho 4 na I. stupni, 5 na II. stupni a 1 trieda v MŠ, v ŠKD pracovala 1 výchovná skupina.

Údaje o priestorových a materiálno-technických podmienkach školy:

Evidovaný majetok školy je pravidelne aktualizovaný a systém WinDHM na evidenciu majetku je plne funkčný.

Počas kalendárneho roka 2021 prebehla výmena svietidiel v MŠ, ŠKD a v hlavnej budove. Bola zriadená klubová (snoezelen) učebňa v budove č.526 a odborné laboratórium v budove č.528.

Bolo doplnené vybavenie IKT - zakúpená 3D tlačiareň, CNC router s laserom a robotické stavebnice.

Učebnice sa postupne dokupujú z prostriedkov MVVŠaŠ SR.“

Zdroj: <https://zssmolnik.edupage.org/a/zaverecne-spravy-a-plany-prace-skoly>

2.2.12 Kultúrna a športová vybavenosť obce

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec, spolky a združenia, ktoré tu pôsobia prostredníctvom spoločenských podujatí (Tab. 8: Kultúrne aktivity v obci Smolník).

Informácie o podujatiach sú dostupné na webovom sídle: <https://www.smolnik.sk/>

Tab. 8. Kultúrne aktivity v obci Smolník

MESIAC	AKTIVITY V OBCI SMOLNÍK
Február	Reprezentačný ples Obecná zabijačka
Marec	Mesiac kníh MDŽ
Apríl	Deň Zeme Mesiac lesov
Máj	Deň vody Deň Matiek
Jún	Otvorenie geot. náuč. chodníka Deň detí Deň otcov Tajch Tag
Júl	MTB Smolník – cyklistické preteky
August	Deň plný prevapení
September	Banický deň obce Smolník
Október	Mesiac úcty k starším Šarkaniáda
November	HBS Smolník

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

December

Vianočné trhy
Mikuláš
Rozsvietenie stromčeka
Silvester v obci

Zdroj: OcÚ Smolník

Na území obce Smolník svoje aktivity realizujú tieto formálne i neformálne záujmové združenia: FK Obecné lesy Baník Smolník, občianske združenie, Karpatskonemecký spolok, Dobrovoľný hasičský zbor, Banský spolok Bratstvo Smolník – Smolnícka Huta, Poľovnícka spoločnosť Hekerová, SZZP ZO Smolník, Telovýchovná jednota Smolník, Smolnícke občianske noviny.

Prehľad o kultúrnej a športovej vybavenosti obce je možné nájsť v tabuľke (Tab. 10: Vybavenosť obce).

Tab. 9: Vybavenosť obce

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ V OBCI	ÁNO/ NIE
Kultúrny dom	Nie
Dom smútku	Áno
Cintorín	Áno
Kostol	Áno
Materská škola, Základná škola	Áno
Stredná škola	Nie
Školské ihrisko	Áno
Futbalové ihrisko	Áno
Ihriská (iné)	Áno
Športová hala	Nie
Telocvičňa	Áno
Kúpalisko (umelé, prírodné)	Áno
Zimný štadión (otvorený, krytý)	Nie
Domov dôchodcov	Nie
Knižnica	Áno
Pošta	Áno
Hotely, motely, penzión	Áno
Pamätná izba	Áno
Pohostinstvo	Áno
Obchod, predajne	Áno
Požiarňa zbrojnica	Áno
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	Áno
Obecný rozhlas	Áno
Kino	Nie

Zdroj: OcÚ Smolník

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

2.2.13 Bývanie

Bývanie predstavuje kľúčový faktor vplývajúci na rozvoj obce a tvorbu prostredia, v ktorom človek uspokojuje svoje základné potreby. Základnou funkciou obce je obytná funkcia, ktorú reprezentujú rodinné a bytové domy. Bytový fond (Tab.10: Stav bytového fondu) sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 517.

Tab. 10: Stav bytového fondu

POČET BYTOV V ROKU 2021:		653	
Počet domov v roku 2021:		517	
	počet miestností	počet	podiel (%)
1.	1 obytná miestnosť	41	6.28
2.	2 obytné miestnosti	185	0
3.	3 obytné miestnosti	264	40.43
4.	4 obytné miestnosti	88	13.48
5.	5 obytných miestností	46	7.04
6.	6 a viac obytných miestností	22	3.37
7.	Nezistené	7	1.07
	Byty spolu	653	
	obdobie výstavby	počet	podiel (%)
1.	do roku 1919	244	47.2
2.	1919 - 1945	143	27.66
3.	1946 - 1960	56	10.83
4.	1961 - 1980	55	10.64
5.	1981 - 2000	15	2.9
6.	2001 - 2010	2	0.39
7.	2011 - 2015	0	0
8.	2016 a neskôr	0	0
9.	nezistené	2	0.39
	Domy spolu	517	
	typ budovy	počet	podiel (%)
1.	rodinný dom	479	92.65
2.	bytový dom	19	3.68
3.	polyfunkčná budova	1	0.19
4.	ostatné budovy na bývanie	9	1.74
5.	neskolaudovaný rodinný dom	0	0
6.	núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0.19
7.	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	0.39
8.	ostatné	5	0.97
9.	nezistený	1	0.19
	Domy spolu	517	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

2.2.14 Infraštruktúra v obci

Pošta	Áno
Verejný vodovod	Áno
Kanalizačná sieť	Čiastočne
ČOV	Nie
Rozvodná sieť plynu	Nie
Bankomat	Nie
Káblová distribučná sieť	Nie
Zabezpečenie údržby ciest	Obec si ju zabezpečuje sama

Zdroj: OcÚ Smolník

2.3 Profil cieľových skupín, prijímateľov sociálnych služieb

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci Smolník je možné rozdeliť na:

- seniorov,
- zdravotne postihnutých občanov,
- nezamestnaných a zamestnancov s nízkym vzdelaním,
- deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia,
- občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

Seniori

Seniori sú sociálnou kategóriou populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu, preto je potrebné im zabezpečiť podmienky pre dôstojne prežitie staroby. Na základe údajov z tabuľky (Tab.11: Počet obyvateľov v poproduktívnom veku, údaj k 31.12.2021), pozorujeme dôležité demografické ukazovatele o počte seniorov, ktorí tvoria 21,50 % (211 obyv.) počtu obyvateľov s trvalým pobytom v obci Smolník.

Tab. 11: Počet obyvateľov v poproduktívnom veku , údaj k 31.12.2021

Vek	Muži	Ženy	Spolu
65 – 69	40	36	76
70 – 74	21	33	54
75 – 79	17	24	41
80 – 84	7	14	21
85 – 89	4	8	12
90 – 94	1	2	3
95 – 99	1	1	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

Zdravotne postihnutí občania

Zdravotne postihnutí občania tvoria sociálnu skupinu, ktorej sociálne problémy vznikli ako následok ich zdravotného postihnutia či už vrodeného, alebo získaného úrazom, alebo chorobou počas ontogenézy.

Tab.12: Veková štruktúra osôb uznaných za ťažko zdravotne postihnutých (stav k 31.12.2021)

Počet FO s ŤZP	Muž	Žena	Spolu
2021-12	44	59	103
vo veku do 7 rokov	0	0	0
vo veku od 7 do 18 rokov	1	0	1
vo veku od 19 do 65 rokov	26	24	50
vo veku od 66 do 80 rokov	13	25	38
vo veku nad 80 rokov	4	10	14

Zdroj: ÚPSVaR SR,2023

V tabuľkách (Tab. 12: Veková štruktúra osôb uznaných za ťažko zdravotne postihnutých, Tab. 13: Počet poberateľov PP na kompenzáciu) uvádzame počet obyvateľa s trvalým pobytom v obci Smolník, ktorí sú držiteľmi preukazov ŤZP/ s ŤZP-S, ich vekovú štruktúru a počet poberateľov peňažného príspevku na kompenzáciu.

Tab. 13: Počet poberateľov PP na kompenzáciu

Počet poberateľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PP na opatrovanie	35	30	34	34	27	25	20	19	16	20
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - dieťa	21	21	21	22	21	21	20	20	19	18
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	45	41	44	44	43	46	45	43	45	43
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	68	71	75	78	75	79	79	79	71	66
PP na kúpu pomôcky	0	2	1	0	0	1	0	1	0	0
PP na úpravu bytu	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
PP na úpravu rodinného domu	0	0	1	1	1	3	0	0	0	0
PP na osobnú asistenciu	5	7	6	7	8	8	8	9	10	8
PP na kúpu osobného motorového vozidla	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
PP na prepravu	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním

Najčastejším dôvodom občanov, prečo sú v režime dlhodobu nezamestnaných, je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízke zručnosti pre potreby trhu práce. V skupine nezamestnaných je charakteristické predčasne ukončené vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím stavajú možnosť uplatniť sa na trhu práce.

Tab. 14: Počet uchádzačov o zamestnanie

OBEC SMOLNÍK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet UoZ	113	109	134	124	122	112	84	70	53	36	48	38
z toho dlhodobo nezamestnaní	72	61	68	85	73	58	47	38	33	17	21	-
z toho so zdrav. postihnutím	-	-	-	2	5	5	2	1	1	2	2	-

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

Na základe údajov z tabuľky (Tab. 14: Počet uchádzačov o zamestnanie, Tab. 15: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého vzdelania) je evidovaných 38 uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2021.

Tab. 15: Počet uchádzačov o zamestnanie podľa dosiahnutého vzdelania

Obec Smolník	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bez vzdelania	5	4	4	4	4	2	3	1	0	0	1
Základné vzdelanie	31	36	37	31	30	24	19	16	15	13	14
Vyučený	40	35	45	0	0	0	0	2	1	0	1
Stredoškolské (bez maturity)	3	2	2	48	47	44	34	30	26	19	21
USO (SOU, US s maturitou)	9	8	12	37	33	33	22	18	9	3	9
USV (Gymnázium s maturitou)	0	1	3	3	3	3	3	0	0	0	1
USO (SOS s maturitou)	22	19	28	0	0	0	0	0	1	0	0
Vyššie vzdelanie	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Vysokoškolské	2	4	3	1	5	4	3	3	1	1	1
Vedecká výchova	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Spolu	113	109	134	124	122	112	84	70	53	36	48
z toho žien	52	58	59	52	54	56	38	34	24	19	20

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

Rodina predstavuje základnú bunku spoločnosti a za ohrozenú rodinu považujeme tú, ktorá sa ocitla v nepriaznivej životnej situácii pre:

- alkohol alebo iné návykové látky (hlavne ako prostriedok na odbúranie stresu)
- náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie
- neadekvátne rodičovské postoje, vzory a hodnoty
- rodina nemá vhodné priestory na bývanie
- sociálne vylúčenie z dôvodov chudoby

V obci Smolník 28 obyvateľov poberá rodičovský príspevok (Tab.16: Rodičovský príspevok).

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

Tab. 16: Rodičovský príspevok, stav k 31.12.2020

Počet poberateľov	
2020-12	28
Je dieťa s DNZS	0
Nie je dieťa s DNZS	28

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

V tabuľke (Tab. 17: Peňažné príspevky pre rodiny s deťmi) uvádzame za obdobie rokov 2011 – 2020 prehľad poberateľov peňažných sociálnych dávok pre rodiny s deťmi s trvalým pobytom v obci Smolník.

Tab. 17: Peňažné príspevky pre rodiny s deťmi

Počet poberateľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Príspevok pri narodení dieťaťa	12	9	6	9	6	8	9	11	10	3
Prídavok na dieťa	134	130	121	116	111	101	94	87	83	82
Rodičovský príspevok	21	25	21	19	17	17	21	22	31	31

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2023

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých z jej kategórii len odhadnúť. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou inklúziou. Ich sociálna situácia už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevlývajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.

Tab. 18: Sociálne poradenstvá v okolí

Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania	Cieľová skupina
Deti slnka	Krompachy, Poštová 1123 Tel. 0905258909	Občania, ktorí nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb, občania na ktorých je páchané násilie, alebo sú ohrození domácim násilím, občania dlhodobo nezamestnaní, občania s nádorovým ochorením alebo iným závažným zdravotným postihnutím, občania po výkone trestu, odchovanci detských domovov a drogovu závislí
Deti slnka	Gelnica, Športová 14 Tel. 0918717325	

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Spišská katolícka charita	Spišská Nová Ves, ul. Slovenská č. 30 Tel. 0902095817	Osamelí rodičia, matky v núdzi, mladí dospelí končiaci pobyt v detskom domove, občania po výkone trestu, jednotlivci a skupiny z marginalizovaného sociálneho prostredia, jednotlivci a rodiny v krízovej situácii, ŤŽP osoby, občania vo vyššom veku, ľudia bez domova, osoby závislé na návykovej látke, osoby s nelátkovou závislosťou
Úsmev ako dar	Spišská Nová Ves, ul. Zimná č. 61 Tel. 0911747030	Rodiny a osamelí rodičia v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým hrozí sociálne vylúčenie. Mladí dospelí bez podpory po ukončení poskytovania starostlivosti v detskom domove
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Spišská Nová Ves, ul. Fabiniho č. 9 Tel. 0911636423	Občania so zrakovým postihnutím, rodinní príslušníci občanov so zrakovým postihnutím

Zdroj: Vlastné spracovanie

2.4 Analýza poskytovateľov sociálnych služieb

Košický samosprávny kraj (KSK) zabezpečuje sociálnu službu občanom s trvalým pobytom na svojom území. V súlade so zákonom č. 484/2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2018 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov sú v jeho pôsobnosti tieto sociálne služby:

- špecializované zariadenie
- domov sociálnych služieb
- zariadenie podporovaného bývania
- rehabilitačné stredisko
- útulok
- domov na pol ceste
- zariadenie núdzového bývania
- dočasná starostlivosť o deti
- integračné centrum
- podpora samostatného bývania
- tlmočnická služba
- špecializované poradenstvo

Všetky informácie sú dostupné na webovom sídle KSK:

<https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/socialne-veci/poskytovanie-socialnych-sluzieb/>

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

V rámci okresu Gelnica pôsobí viacero poskytovateľov sociálnych služieb (Tab. 19: Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Gelnica).

Tab. 19: Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Gelnica

Názov	Forma	Adresa
CHARITA Gelnica	Terénna	ul. Slovenská č. 66, 056 01 Gelnica
Domov Nálepko, n.o.	Pobytová - ročná	Letná 352/8, 053 33 Nálepko
IDEA - Domov sociálnych služieb	Pobytová - ročná	Prakovce 264, 05562 Prakovce
INTROL s.r.o.	Terénna	Kukučínova 1060/5, 056 01 Gelnica
Mníšek nad Hnilcom	Terénna	Mníšek nad Hnilcom 292, 05564 Mníšek nad Hnilcom
	Ambulantná	
ADOS – SRDCE s.r.o.	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti	Športová 14, 05601 Gelnica
Obec Helcmanovce	Terénna	Helcmanovce 161, 05563 Helcmanovce
ADOS – SRDCE s.r.o.	Agentúra domácej Ošetrovateľskej starostlivosti	ADOS - SRDCE s.r.o., Nová 351, 05561 Jaklovce
Obec Jaklovce	Terénna	Nová 464/81, 055 61 Jaklovce
Obec Margecany	Terénna	Obchodná 128/7, 055 01 Margecany
Obec Nálepko	Terénna	Stredný Riadok 384/1, 053 33 Nálepko
Obec Prakovce	Terénna	Prakovce 333, 05562 Prakovce
	Ambulantná	
	Pobytová - ročná	
Obec ZÁVADKA	Terénna	Závadka 192, 05333 Závadka
Obecný úrad Švedlár	Terénna	Švedlár 87, 05334 Švedlár
PRO VITAE n. o.	Pobytová - ročná	Nemocničná 42/33, 056 01 Gelnica

Zdroj: Vlastné spracovanie

2.4.1 Sociálne služby poskytované na území obce Smolník

Obec plní úlohy v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení úlohy na úseku sociálnej pomoci (§4 ods.3 písm.p). Rozsah a úlohy v oblasti sociálnej pomoci pre miestnu samosprávu sú definované najmä prostredníctvom troch zákonov:

- Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi - originálna pôsobnosť
- Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno-právnej ochrane a sociálnej kuratele – (vykonáva opatrenia na predchádzanie vzniku porúch, organizuje výchovné a sociálne programy, poskytuje príspevok na dopravu za dieťaťom do DeD, poskytuje príspevok na tvorbu úspor pre dieťa umiestnené v DeD)
- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Zákon 448/2008 o sociálnych službách definuje kompetencie a pôsobnosť miestnej samosprávy (viac § 80).

- Poskytovanie alebo zabezpečovanie vybraných druhov sociálnych služieb,
- Posudzovanie odkázanosti občanov na vybrané sociálne služby,
- Plánovanie a rozvoj sociálnych služieb na svojom území.

Sociálne služby sú originálnou kompetenciou miestnej samosprávy.

Obec Smolník zabezpečuje:

Konanie vo veci odkázanosti na sociálnu službu

Konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe žiadosti fyzickej osoby o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu sa podáva obci Smolník prostredníctvom Obecného úradu v Smolníku.

Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, môže v jej mene, s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.

Podkladom na vydanie rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu je posudok o odkázanosti na sociálnu službu.

Vyhotovenie posudku o odkázanosti na sociálnu službu v zmysle § 51 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Sociálnu posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti na sociálnu službu vykonáva sociálny pracovník obce v spolupráci s členmi sociálnej komisie obce.

Na základe zdravotného a sociálneho posudku sa vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Priebeh konania vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje Obec Smolník, ktorá eviduje a vedie celú spisovú agendu.

Odborné činnosti, ktoré sa môžu vykonávať samostatne:

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

- **Základné sociálne poradenstvo**

Základným pilierom sociálnych služieb je **sociálne poradenstvo**, ktoré obec aktívne podporuje. Prispieva k prevencii, zmierneniu, resp. k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie občanov kraja. Taktiež rieši krízové situácie v rodine a zabezpečuje nevyhnutné podmienky pre život tým, ktorí to potrebujú. Svojou činnosťou napomáha zachovať a rozvíjať schopnosti občanov viesť samostatný život a podporiť ich začlenenie do spoločnosti.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- **Opatrovateľská služba (terénna)**

1.) Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti fyzickej osoby v pracovných dňoch prostredníctvom opatrovateľov, s ktorými obec uzatvára pracovnú zmluvu. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách v súlade so stupňom odkázanosti fyzickej osoby, posúdenej podľa prílohy č. 3 zákona a v súlade s potrebami prijímateľa sociálnej služby, ktoré sa dohodnú v Zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

2.) Obec Smolník poskytuje opatrovateľskú službu ako sociálnu službu v zmysle § 41 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona fyzickej osobe, ktorá:

- je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II,
- je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách

3.) Opatrovateľská služba sa poskytuje Obcou Smolník prijímateľovi sociálnej služby s trvalým pobytom na území obce Smolník.

4.) Rozsah a dĺžka jednotlivých úkonov bude určená individuálne na základe zdravotnej a sociálnej posudkovej činnosti, a to v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby, na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v Zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

5.) Ak občan žiada o zvýšenie rozsahu poskytovanej opatrovateľskej služby, uvedeného v rozhodnutí o odkázanosti na opatrovateľskú službu, je povinný písomne doručiť žiadosť o

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

opätovné posúdenie zdravotného stavu aj s doložením nového lekárskeho nálezu, posudku či správy o priebehu a vývoji choroby.

6.) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej

a) sa poskytuje celoročná pobytová služba,

b) sa vykonáva opatrovanie fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje príspevok na opatrovanie podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak sa tejto osobe poskytuje ústavná starostlivosť v zdravotníckom zariadení alebo ak sa jej poskytuje odľahčovacia služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne,

c) sa poskytuje peňažný príspevok na osobitnú asistenciu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

d) je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou,

e) zdravotný stav si vyžaduje ústavnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení,

f) s vážnymi psychickými poruchami, ktorá by svojim konaním a správaním mohla ohrozovať iné fyzické osoby.

Podporné služby:

- **Jedáleň**

Stravovanie v prípade potreby obecny úrad zabezpečuje. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v obci sú stanovené uznesením obecného zastupiteľstva.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

2.5 SWOT analýza

SWOT analýza je najčastejšie využívanou analytickou metódou a je možné ju vhodne využiť i pri analyzovaní sociálnej problematiky obce Smolník. Predstavuje sumarizáciu kľúčových faktorov z pohľadu na sociálnu sféru (Tab. 20: SWOT).

- **Strengths** – silné stránky; vnútorné atribúty, ktoré môžu pomôcť dosiahnuť cieľ
- **Weaknesses** – slabé stránky; vnútorné atribúty, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- **Opportunities** – príležitosti; externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť dosiahnuť cieľ
- **Threats** – ohrozenia; externé podmienky, ktoré môžu sťažiť dosiahnutie cieľa

Tab.20: SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom- záujem komunity obce a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity- pokoj vidieckeho prostredia- blízkosť turisticky atraktívneho mesta- dobrá spolupráca obecného úradu so školami- existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity- udržiavané staré zvyky a tradície obce- aktívne spoločenské organizácie- aktívna miestna organizácia zdravotne postihnutých	<ul style="list-style-type: none">- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb- migrácia mladej generácie- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci- chýba miestna organizácia seniorov- chýba miestna legislatíva- nezamestnanosť- chýba komisia pre veci sociálne
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov- ciele opatrení podľa miestnych potrieb- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií- podpora a rozvoj dobrovoľníctva- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce- v prípade potreby preventívne programy pre občanov so závislosťami- v prípade potreby preventívne programy pre MRK- v prípade potreby založenie komisie pre veci sociálne- v prípade potreby zabezpečiť financie na školské potreby pre deti v hmotnej núdzi.- v prípade potreby zabezpečiť dotáciu z ÚPSVaR pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni- v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.	<ul style="list-style-type: none">- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb.- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity- nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby- neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít- hospodárska kríza- zvyšovanie segregácie a chudoby

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Budúcnosť poukazuje

- na rozvoj sociálnych služieb pre seniorov,
- na rozvoj služieb na podporu rodiny s deťmi,
- na rozvoj služieb krízovej intervencie,
- na zvyšovanie kvality a efektivity terénnych sociálnych služieb na komunitnej úrovni,
- na potrebu podpory vzniku nových kapacít pobytových sociálnych služieb.

2.6 Financovanie sociálnych služieb

Štát posunul kompetenciu poskytovať sociálne služby na samosprávu obcí a vyšších územných celkov, ktorým neposkytol dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie všetkých kompetencií.

Obec Smolník v súčasnosti nedisponuje vlastným zariadením sociálnych služieb a neprispieva na sociálne služby.

Náklady obce vynaložená na sociálnu oblasť v roku 2020, 2021, 2022 predstavujú sumu 0 €.

2.7 Prieskum verejnej mienky obyvateľov

Prieskum verejnej mienky sme uskutočnili vo forme dotazníka v období 26.01. – 28.03.2023 (príloha A), ktorý bol zverejnený online (na webovom sídle obce, sociálnej sieti) a v tlačenej forme dostupný na verejných miestach (pošta, úrad, a pod.). Do prieskumu sa zapojilo 26 respondentov, z toho 30,8 % mužov a 69,3 % žien. Výsledok prieskumu je uvedený v prílohách (príloha B).

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

V strategickej časti nachádzame hlavné ciele a priority sociálnych služieb s prihliadnutím na miestne podmienky obce Smolník za účasti všetkých aktérov komunitného plánovania, zdefinovaním rozvojovej stratégie pre sociálnu oblasť na základe výsledkov analytickej fázy a zistenými potrebami komunit.

3.1 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce Smolník podliehajú Národným prioritám rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030, čo predstavuje:

- Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb
- Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti
- Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
- Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Na dosiahnutie cieľov je potrebné využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

Tab. 21: Priority obce Smolník

Národné priority rozvoja soc. služieb na roky 2021 – 2030	Priority	Opatrenia/Aktivity	Cieľová skupina
<p>NO 1: Predchod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečiť dostupnosti rôznorodých a sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových soc. skupín</p> <p>NO 2: Zavedenie systému integrovanej sociálno – zdravotnej starostlivosti</p> <p>NO 3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby</p> <p>NO 4: Podpora zvýšenia kvality sociálnych služieb</p>	<p>Priorita 1 Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých cieľových skupín obyvateľstva obce v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>	<p>1.1 Vytvoriť a aktualizovať sociálnu mapu a prieskum potrieb obyvateľov obce.</p> <p>1.2 Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva</p> <p>1.3 Poskytovať - Prepravnú službu (zákon č. 448/2008,§42)</p> <p>1.4 Poskytovať stravovanie - Jedáleň (zákon č. 448/2008,§58)</p> <p>1.5 Zabezpečiť Posudok o odkázanosti na sociálnu službu (zákon č. 448/2008,§51)</p> <p>1.6 Poskytovať domácu opatrovateľskú službu v prirodzenom prostredí klienta (448/2008, §41)</p> <p>1.7 Poskytovať dostupnosť rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb (komunitné centrum a iné)</p> <p>1.8 Poskytovať terénnu sociálnu prácu v zmysle príručiek www.ia.gov.sk</p> <p>1.9 Zabezpečiť komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb</p> <p>1.10 Zabezpečiť prepájanie sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby</p> <p>1.11 Podporiť zvyšovania kvality sociálnych služieb</p>	<p>Obyvatelia obce odkázaní na sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

	<p>Priorita 2 Vybavenosť obce</p> <p>Priorita 3 Zvyšovať zamestnateľnosť a zamestnanosť obyvateľov obce Smolník (predovšetkým ťažko zamestnateľné a znevýhodnené skupiny na trhu práce)</p>	<p>2.1 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov</p> <p>2.2 Zabezpečiť bezbariérový vstup do verejných budov obce</p> <p>3.1 Realizovať aktívne opatrenia politiky trhu práce v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Aktivačné práce, Dobrovoľnícka služba, Absolventská prax)</p> <p>3.2 Realizovať dopytovo-orientované projekty rozvoja zamestnanosti pre dlhodobo nezamestnaných / nízkokvalifikovaných obyvateľov obce prostredníctvom OP Ľudské zdroje</p> <p>3.3 Vybudovať sociálny podnik obce</p> <ul style="list-style-type: none">- vypracovať audit zdrojov vhodných pre podnikanie a činnosť SP- realizovať prieskum potrieb (nákupu tovarov a služieb) obcou, občanov, podnikov a prevádzok v obci a okolí- vypracovať koncepciu rozvoja SP- vypracovať podnikateľské zámery SP- inštitucionalizovať SP- zabezpečiť SP nevyhnutným personálnym vybavením pre vedenie prevádzky- prostredníctvom SP pripraviť a realizovať vzdelávacie programy a kurzy pre nezamestnaných v obci, klientov a potencionálnych zamestnancov- v spolupráci s UPSVaR a MVO pripraviť a realizovať programy rekvalifikácií pre nezamestnaných v obci, klientov a potencionálnych zamestnancov SP- v partnerstve s regionálnymi zamestnávateľmi realizovať sociálne programy	<p>Dlhodobo nezamestnaní, Osoby znevýhodnené na trhu práce</p>
--	---	---	--

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

	<p>Priorita 4 Vytvoriť sociálnu platformu poskytovateľov sociálnych služieb a ostatných aktérov rozvoja obce v sociálnej oblasti (školsťvo, cirkev, zdravotníctvo, občiansky sektor)</p>	<p>4. 1 Vytvoriť pravidelné stretnutia poskytovateľov sociálnych služieb a ostatných aktérov rozvoja obce v sociálnej oblasti (min. 1x ročne) na vzájomné informovanie sa a vytváranie partnerských iniciatív pri riešení problémov v sociálnej oblasti.</p> <p>4.2 Vytvoriť informačný kanál na komplexné informovanie obyvateľov o sociálnych službách na území obce (prípadne o dostupnosti poskytovania sociálnych služieb v regióne) .</p>	<p>Poskytovatelia sociálnych služieb a ostatní aktéri rozvoja sociálnych služieb na území obce Smolník</p>
--	---	---	--

Zdroj: Vlastné spracovanie v spolupráci s OcÚ Smolník

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

4.1 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

KPSS obce Smolník úzko participuje na PHRSR obce. Jeho čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života občanov v obci.

Nakoľko finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohrozené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2023 – 2024 (podľa komunitného plánu na roky 2023 – 2027). Všetky opatrenia a aktivity obce nie je možné realizovať len z vlastných zdrojov, ale obec počíta aj s využitím viaczdrojového financovania.

Časový horizont realizácie opatrení/aktivít komunitného plánu sociálnych služieb vrátane zdroja financovania, určenia personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu je možné nájsť v nasledujúcej tabuľke (Tab. 22: Plán realizácie KPSS obce Smolník)

Tab. 22: Plán realizácie KPSS obce Smolník

Opatrenia/Aktivity	Časový horizont realizácie opatrenia	Zdroj financovania	Personálne podmienky	Indikátory
1.1 Vytvoriť a aktualizovať sociálnu mapu a prieskum potrieb obyvateľov obce.	2023 - 2027	Rozpočet obce	Obec	Sociálna mapa a prieskum potrieb
1.2 Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva	2023 - 2027	-	Obec	Počet klientov
1.3 Poskytovať - Prepravnú službu (zákon č. 448/2008, §42)	2023 – 2027	Financovanie z dotácií	Obec	Počet užívateľov služby
1.4 Poskytovať stravovanie - Jedáleň (zákon č. 448/2008, §58)	2023 – 2027	-	Obec	Počet užívateľov služby
1.5 Zabezpečiť Posudok o odkázanosti na sociálnu službu (zákon č. 448/2008, §51)	2023 - 2027	Rozpočet obce	-	Počet klientov

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

1.6 Poskytovať domácu opatrovateľskú službu v prirodzenom prostredí klienta (448/2008, §41)	2023 – 2027	-	-	Počet užívateľov služby
1.7 Poskytovať dostupnosť rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb (komunitné centrum a iné)	2023 – 2027	Financovanie z dotácií	-	Počet užívateľov služby
1.8 Poskytovať terénnu sociálnu prácu v zmysle príručiek www.ia.gov.sk	2023 - 2027	Financovanie z dotácií	Obec	Počet užívateľov služby
1.9 Zabezpečiť komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb	2023 - 2027	Financovanie z dotácií	-	Počet užívateľov služby
1.10 Zabezpečiť prepájanie sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby	2023 - 2027	-	Obec	Počet užívateľov služby
1.11 Podporiť zvyšovania kvality sociálnych služieb	2023 – 2027	-	-	Počet užívateľov služby
2.1 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	2023 - 2027	-	Obec	Počet užívateľov služby
2.2 Zabezpečiť bezbariérový vstup do verejných budov obce	2023 - 2027	-	-	Počet užívateľov služby
3.1 Realizovať aktívne opatrenia politiky trhu práce v zmysle zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (Aktivačné práce, Dobrovoľnícka služba, Absolventská prax)	2023 - 2027	-	Obec	% nezamestnanosti
3.2 Realizovať dopytovo-orientované projekty rozvoja zamestnanosti pre	2023 - 2027	-	-	Počet projektov

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

dlhodobu nezamestnaných / nízkokvalifikovaných obyvateľov obce prostredníctvom OP Ľudské zdroje				
3.3 Vybudovať sociálny podnik obce - vypracovať audit zdrojov vhodných pre podnikanie a činnosť SP - realizovať prieskum potrieb (nákupu tovarov a služieb) obcou, občanov, podnikov a prevádzok v obci a okolí - vypracovať koncepciu rozvoja SP - vypracovať podnikateľské zámery SP - inštitucionalizovať SP - zabezpečiť SP nevyhnutným personálnym vybavením pre vedenie prevádzky - prostredníctvom SP pripraviť a realizovať vzdelávacie programy a kurzy pre nezamestnaných v obci, klientov a potencionálnych zamestnancov - v spolupráci s UPSVaR a MVO pripraviť a realizovať programy rekvalifikácií pre nezamestnaných v obci, klientov a potencionálnych zamestnancov SP - v partnerstve s regionálnymi zamestnávateľmi realizovať sociálne programy	2023 – 2027	-	Obec	Obrat podniku
4. 1 Vytvoriť pravidelné stretnutia poskytovateľov sociálnych služieb a ostatných aktérov rozvoja obce v sociálnej oblasti (min. 1x ročne) na vzájomné informovanie sa a vytváranie partnerských iniciatív pri riešení problémov v sociálnej oblasti.	2023 - 2027	-	Obec	Záznam zo stretnutia
4.2 Vytvoriť informačný kanál na komplexné informovanie obyvateľov o sociálnych službách na území obce (prípadne o dostupnosti poskytovania sociálnych služieb v regióne).	2023 - 2027	-	Obec	Počet užívateľov služby

Zdroj: Vlastné spracovanie v spolupráci s OcÚ Smolník

4.2 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

KPSS obce Smolník je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce či majúce aktivity na území obce alebo pre tie, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor). A predstavuje základný podklad pre tvorbu sociálnych projektov.

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie aktivít, ktoré boli zadefinované v strategickej časti dokumentu.

Prvé hodnotenie komunitného plánu začína po jeho dokončení a zverejnení na webovom sídle obce <https://www.smolnik.sk/> a/alebo v obecnom úrade, kedy má verejnosť možnosť jeho pripomienkovania a zapojenia sa do verejnej diskusie.

Následne je vhodné vyhodnocovať aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb **minimálne raz ročne**. Najneskôr je potrebné predložiť správu o stave komunitného plánu na rokovaní zastupiteľstva starostom na posledné zasadnutie, ktoré sa koná v príslušnom kalendárnom roku.

Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých opatrení je definovaná v tab. 23: Plán realizácie KPSS obce Smolník.

Obec v spolupráci s referátom evidencie obyvateľov, sociálnych vecí a zariadenia opatrovateľskej služby a komisiou sociálnou a ochrany verejného poriadku:

- koordinuje realizáciu KP ,
- predkladá 1x ročne Správu o realizácii KP,
- podieľa sa na určovaní priorít realizácie KP,
- zisťuje a analyzuje podnety a požiadavky obyvateľov obce,
- zaznamenáva dôležité trendy v sociálnej oblasti a legislatíve,
- podieľa sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev.

Správa o realizácii KP obsahuje predovšetkým:

- finančné plnenie a návrh /pri schvaľovaní obecného rozpočtu/
- odpočet aktivít
- návrh operatívnych úloh na nasledujúce obdobie.

4.3 Podmienky a spôsob zmeny, aktualizácia KPSS

KPSS obce Smolník je možné meniť:

- ak sa zmenia priority,
- ak sa získajú finančné prostriedky na konkrétne potreby,
- ak sú nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb,
- po uplynutí plánovaného obdobia

Aktualizácia sa môže vykonať priebežne na základe vyhodnotených potrieb obce pri napĺňaní komunitného plánu a v prípade zverejnenia Národných priorít rozvoja sociálnych služieb v zákonnej lehote (do 6 mesiacov) a týka najmä :

- demografických a štatistických údajov uvedených v komunitnom pláne,
- na základe aktualizovaných a vyhodnotených dát je potrebná analýza s prípadným nastavením nových priorít, cieľov a aktivít v oblasti poskytovania sociálnych služieb,
- vypracovania analýz k novým navrhovaným prioritám s popisom ich realizácie.

Účasť občanov obce pri **aktualizácii komunitného** plánovania je možná:

- písomným návrhom občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť,
- ústnym návrhom občanov – na obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov obce na verejnom zhromaždení.

ZÁVER

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti.

Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

A, Knižné zdroje:

1. FILIPOVÁ, M., WOLEKOVÁ H., PETIJOVÁ, M., 2018. Komunitný plán sociálnych služieb. Metodická príručka, SOCIA. ISBN 978-80-89851-08-9
2. PRACHÁROVÁ, V., SLOBODA, M., KOLLÁRIK, M., ŠTUKOVSKÝ, P., 2020. Manuál komunitného plánovania sociálnych služieb. Ako postupovať – krok po kroku. Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, ISBN 978-80-973347-4-1
3. REPKOVÁ, K. 2012. Sociálne služby v kontexte komunálnej sociálnej politiky. Bratislava : Inštitút pre výskum práce a rodiny, 2012. 176 s. ISBN 978-80-7138-135-8.

B, Elektronické zdroje:

4. Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020.[online].[cit.07.02.2023]. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/files/rodina-soc-pomoc/soc-sluzby/narodny-akcny-plan-prechodu-z-institucionalnej-komunitnu-starostlivost-systeme-socialnych-sluzieb-roky-2016-2020.pdf>
5. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. [online]. [cit.07.02.2023]. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-fin.pdf>
6. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Smolník na roky 2022 – 2028. [online].[cit.07.02.2023]. Dostupné na <https://www.smolnik.sk/urad/zverejnovanie/phrsr-obce-smolnik-2/>
7. WOLEKOVÁ, H., MEZIANOVÁ. M. 2004. Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb. SOCIA.[online]. [cit.10.03.2022]. Dostupné na: <https://www.socia.sk/wp-content/uploads/2014/09/Komunitne-planovanie.pdf>

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

8. Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
9. Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
10. Zákon č. 417/2013 Z. z. o hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
11. Základná škola s materskou školou Smolník. [cit.09.03.2023]. Dostupné na:
<https://zssmolnik.edupage.org/a/zaverecne-spravy-a-plany-prace-skoly>
12. KPSS obce Smolník 2018- 2023[cit.09.03.2023]. Dostupné na:
<https://www.smolnik.sk/urad/zverejnovanie/kpss-obce-smolnik/>
13. Zákon č. 484/2021

ZOZNAM PRÍLOH

Prílohy A

Dotazník

Dotazník k vypracovaniu Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník

Obec Smolník sa na Vás obracia s prosbou o spoluprácu. Vyplnením anonymného dotazníka sa zapojíte do procesu komunitného plánovania. S vašou pomocou tak dokážeme najúčinnnejšie zistiť potreby občanov v oblasti sociálnych služieb, nedostatky v doterajšom poskytovaní sociálnych služieb a stanoviť ciele a priority budúceho rozvoja sociálnych služieb v obci Smolník.

Údaje z vyplnených dotazníkov budú použité pre potreby spracovania Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolníkna roky 2023 – 2027.

Za čas strávený vyplňovaním dotazníka ďakujeme, Vami poskytnuté informácie sú dôležitým podkladom pri vypracovaní komunitného plánu sociálnych služieb.

Spracovatelia komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník

A. Základné údaje o Vašej osobe

1. Pohlavie:

- muž
 žena

2. Vek:

- do 18 rokov 36 - 49 rokov
 19-25 rokov 50 - 64 rokov
 26 - 35 rokov 65 a viac rokov

3. Vzdelanie:

- bez vzdelania SŠ s maturitou
 základné vysokoškolské vzdelanie I.st
 SŠ bez maturity vysokoškolské vzdelanie II.st a III.st

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

4. Ekonomická aktivita (je možné označiť viacero možností):

☐ Zamestnaný/á v súkromnom sektore	☐ Zamestnaný/á vo verejnom sektore
☐ Podnikateľ/ka (SZČO)	☐ Invalidný dôchodca/kyňa
☐ Starobný dôchodca/kyňa	☐ Študent/ka
☐ Na materskej dovolenke	☐ Na rodičovskej dovolenke
☐ Nezamestnaný/á	☐ Poberateľ/ka dávok v hmotnej núdzi
☐ Iné (prosím, uveďte)	

5. Aké je zloženie Vašej domácnosti?

- Jednotlivec
- Obaja rodičia s dieťaťom/deťmi
- Jednotlivec s dieťaťom/deťmi
- Manželia/partneri žijúci v domácnosti bez detí/resp. deti sú už osamostatnené
- Viacgeneračná domácnosť
- Iné (prosím, uveďte):

B. Sociálne služby

1. Máte prehľad o tom, aké sociálne služby sú v obci poskytované?

- Áno
- Čiastočne
- Nie
- Nezaujímam sa

2. Ako by ste riešili situáciu v prípade trvalého zdravotného postihnutia člena Vašej rodiny?

- Starostlivosť by som zabezpečil/a sám/sama
- Využil/a by som sociálne služby poskytované v domácom prostredí
- Využil/a by som služby poskytované v prostredí poskytovateľa sociálnej služby
- Iné (prosím, uveďte):

3. Vyžívate v súčasnosti niektorú sociálnu alebo inú službu?:

- áno
- nie

Ak ste v predchádzajúcej otázke odpovedali áno, uveďte akú sociálnu službu vyžívate:

.....

4. Ktorá z ďalej uvedených sociálnych služieb pre občanov je z Vášho pohľadu potrebná, resp. o ktorú uvedenú službu by ste mali záujem:

**Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027**

- zariadenie pre seniorov
- klub mládeže
- klub dôchodcov
- denný stacionár
- prepravná služba
- zariadenie opatrovateľskej služby
- komunitné centrum
- terénna sociálna práca
- poradenstvo (sociálne, právne, krízové...)
- iné (uviesť)

5. Na koho sa obrátite v prípade, ak by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci Smolník? ((x) vyberte maximálne 3 odpovede)

- získam informácie na úradoch (Obecný úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a pod)
- nakontaktujem sa na organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- vyhládam pomoc v rodine, u priateľov
- získam informácie u ošetrojúceho lekára
- získam informácie z internetu
- neviem, doteraz som sa s takouto situáciou nestretol
- iné

6. Aká forma poskytovania sociálnej služby by Vám najviac vyhovovala ? (v prípade záujmu o sociálnu službu)

- ambulatná (prijímateľ soc. služby dochádza za soc. službou)
- terénna (sociálna služba sa poskytuje v prirodzenom rodinnom prostredí)
- pobytová (súčasťou sociálnej služby je aj ubytovanie, sociálna služba ako týždenná alebo celoročná)
- nič z uvedeného

7. Ktoej z nasledujúcich skupín obyvateľstva obce Smolník by podľa Vás mala byť venovaná väčšia pozornosť ? ((x) označte max. 3 možnosti)

- rodiny s malými deťmi
- mnohopočetné rodiny
- neúplné rodiny
- deti a mládež
- seniori
- osoby so zdravotným postihnutím
- osoby s nepriaznivým zdravotným stavom
- osoby v krízových/nepriaznivých situáciách
- dlhodobo nezamestnaní
- osoby ohrozené závislosťou

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

iné

8. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala obec Smolník v budúcnosti viac zamerať ?

- rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- rozvoj služieb poskytovaných v zariadeniach
- rozvoj aktivít v oblasti prevencie rizikových javov
- iné

9. Aké ďalšie sociálne služby alebo zariadenia podľa Vás v obci chýbajú a sú podľa Vás potrebné:

.....
.....
.....
.....

10. Uvedte prosím podnety, postrehy, prípadné návrhy k poskytovaniu sociálnych služieb v obci:

.....
.....
.....
.....

Ďakujeme za vyplnenie !

Názov projektu: Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom
okrese Gelnica
Kód projektu: 314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

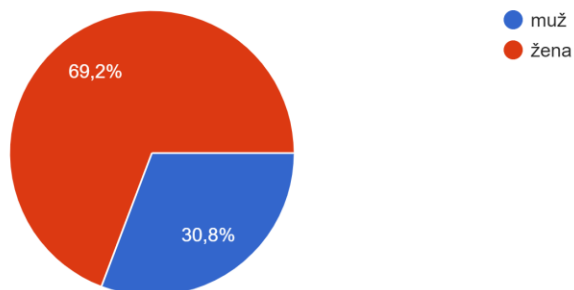

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

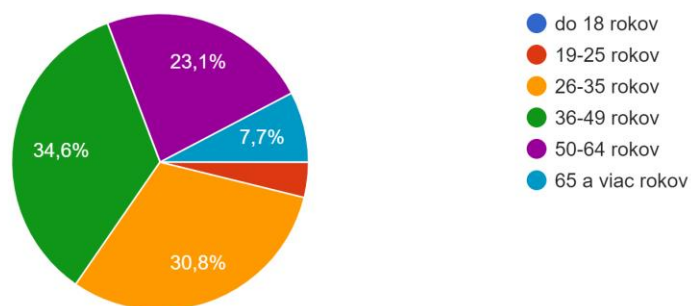
Príloha B

Vyhodnotenie dotazníka

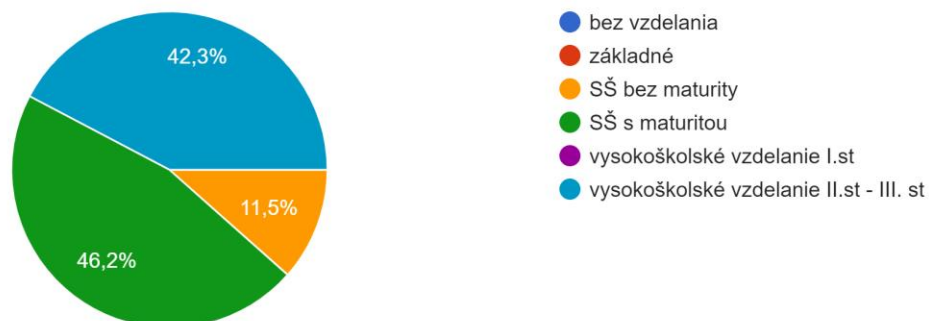
Pohlavie:
26 odpovedí

Vek
26 odpovedí

Vzdelanie
26 odpovedí

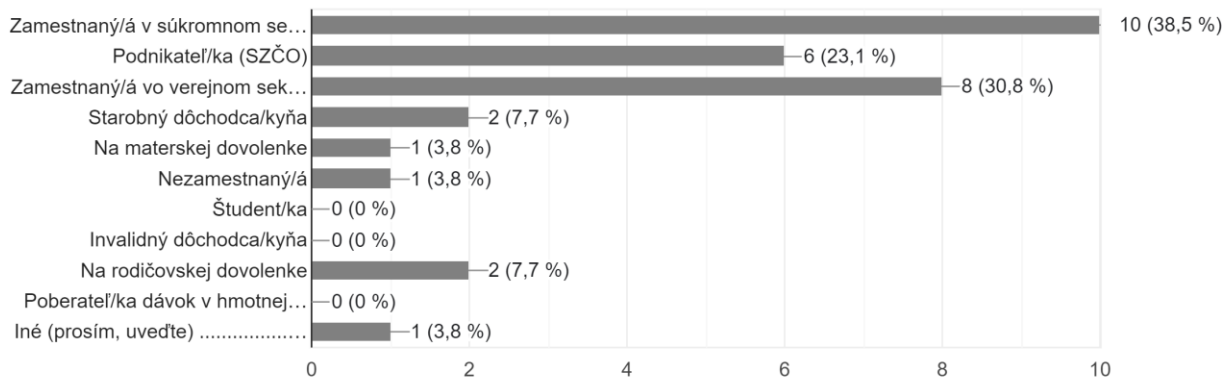

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

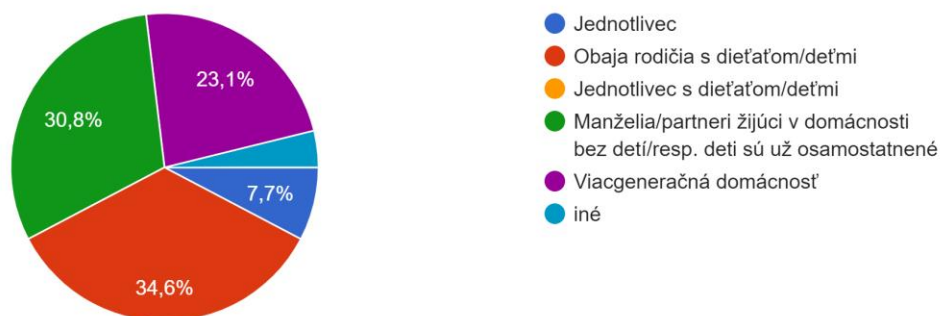
Ekonomická aktivita (je možné označiť viacero možností):

26 odpovedí

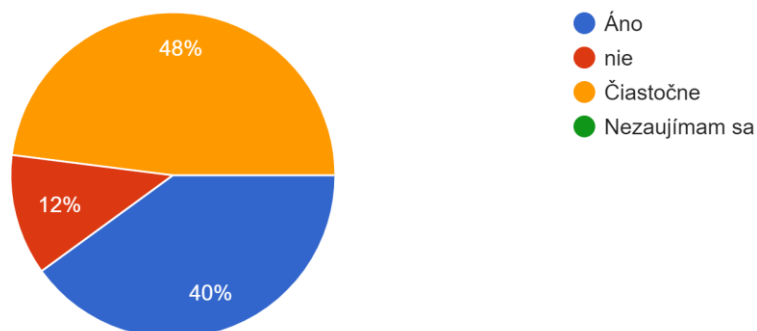
5. Aké je zloženie Vašej domácnosti?

26 odpovedí

Máte prehľad o tom, aké sociálne služby sú v obci poskytované?

25 odpovedí

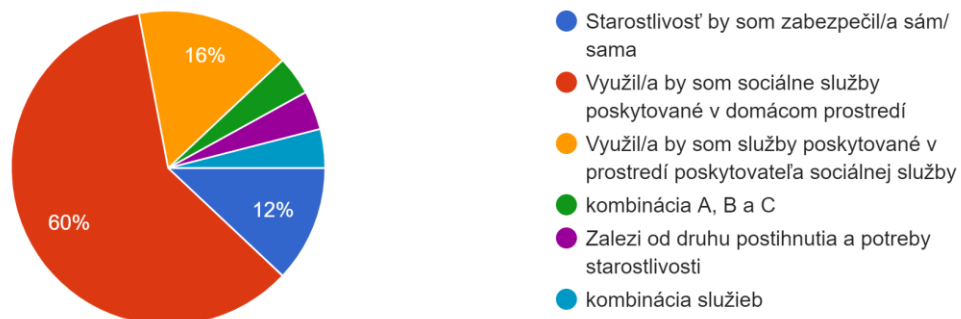

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

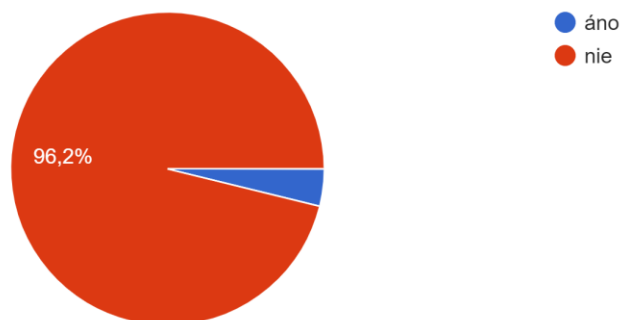
Ako by ste riešili situáciu v prípade trvalého zdravotného postihnutia člena Vašej rodiny?

25 odpovedí

Vyžívate v súčasnosti niektorú sociálnu alebo inú službu?

26 odpovedí

Ak ste v predchádzajúcej otázke odpovedali áno, uveďte akú sociálnu službu využívate: 1 odpoveď

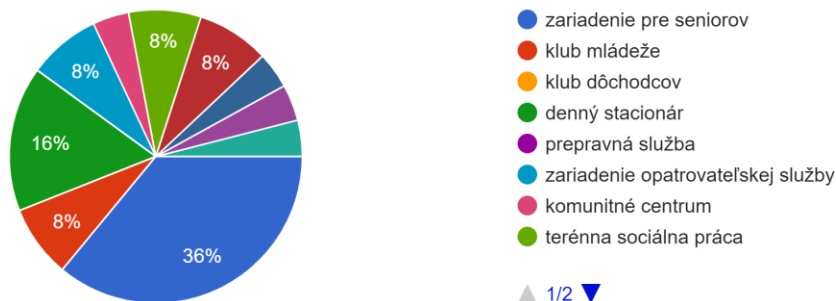
ADOS

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

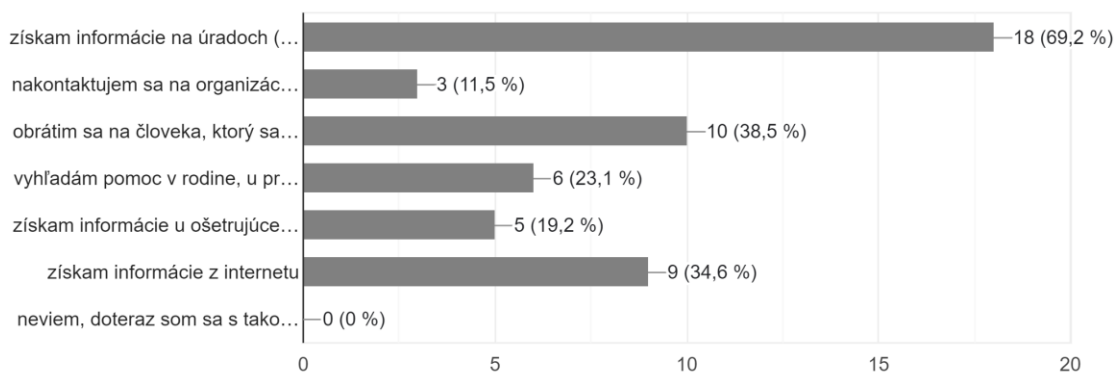
Ktorá z ďalej uvedených sociálnych služieb pre občanov je z Vášho pohľadu potrebná, resp. o ktorú uvedenú službu by ste mali záujem:

25 odpovedí

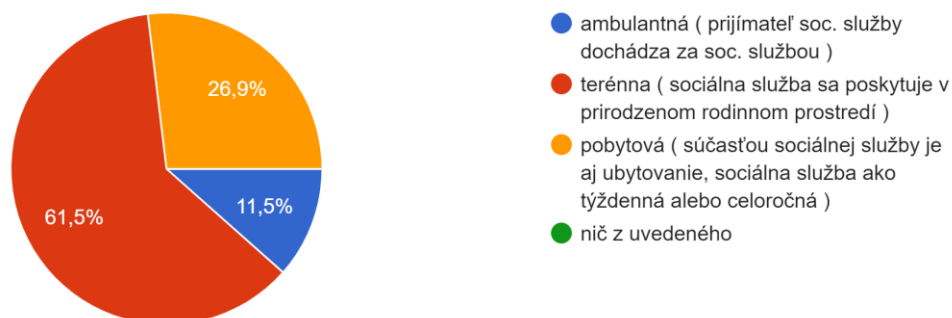
Na koho sa obrátite v prípade, ak by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci? ((x) vyberte maximálne 3 odpovede)

26 odpovedí

Aká forma poskytovania sociálnej služby by Vám najviac vyhovovala ? (v prípade záujmu o sociálnu službu)

26 odpovedí

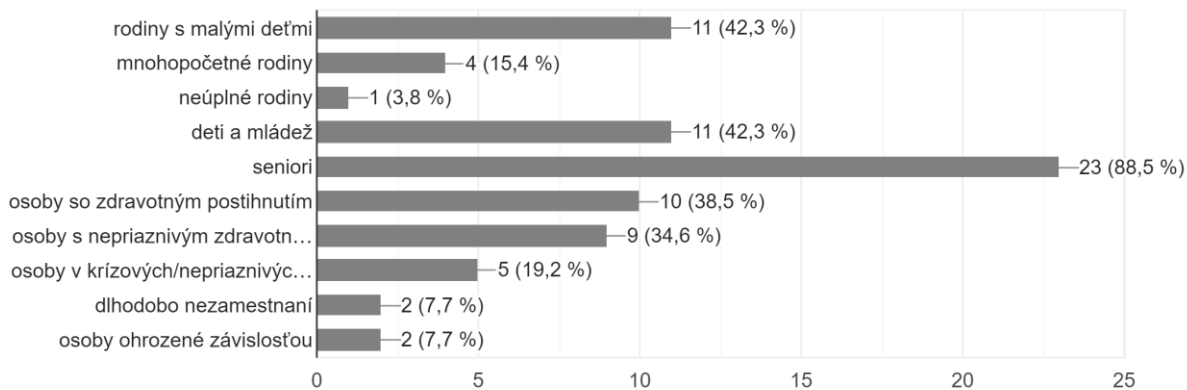

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník na roky 2023 – 2027

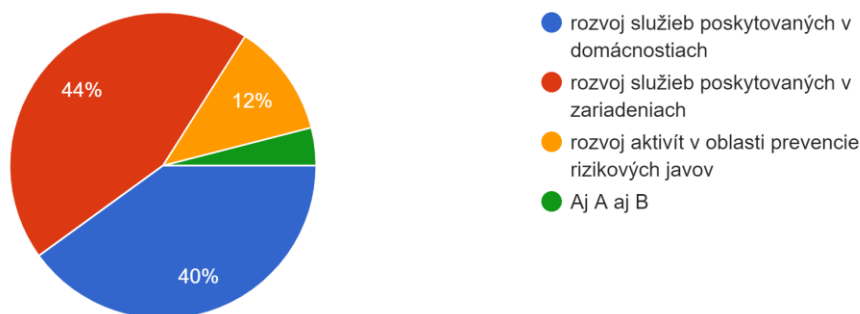
Ktoej z nasledujúcich skupín obyvateľstva obce by podľa Vás mala byť venovaná väčšia pozornosť?
((x) označte max. 3 možnosti)

26 odpovedí

Na ktoré oblasti pomoci by sa mala obec v budúcnosti viac zamerať ?

25 odpovedí

Aké ďalšie sociálne služby alebo zariadenia podľa Vás v obci chýbajú a sú podľa Vás potrebné: 8 odpovedí

Zariadenia sociálnych služieb nechýbajú len v našej obci ale v našej spoločnosti

zariadenie pre seniorov, komunitné centrum, kluby dôchodcov, klub mládeže

Vlastne všetky služby, ktoré boli aj vyššie spomínané.

DOS Dom opatrovateľskej služby

Lekár

Dom dôchodcov

Komunitné centrum, centrum pre mládež, klub dôchodcov, detské centrum

denný stacionár pre dôchodcov

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Smolník
na roky 2023 – 2027

Uved'te prosím podnety, postrehy, prípadné návrhy k poskytovaniu sociálnych služieb v obci:5 odpovedí

komunitné centrum

Zamerať sa na cieľové skupiny a vytvoriť niečo užitočné. Ako napríklad malé deti nemajú žiadne ihrisko. To biedne pri škôlke je len výsmech. A o workout ihrisku ani nehovorím smiešne a ubohé na tom sa deti jednoznačne vyhrajú

Nerozväzať jedlo pre seniorov s toyotou, ktorá nie je absolútne ekonomické riešenie. Za tie peniaze môžete zamestnať ženu ktorá vám tie obedy roznesie. Prípadne kúpiť malé auto na rozvoz jedla. Konečne využiť komunitné centrum na to aj čo bolo postavené a robiť v ňom napríklad besiedky alebo aktivity pre mládež alebo dôchodcov. Pracovať s nimi, vyrábať niečo, hrať spoločenské hry. Deti sa schádzajú na zastávkach a motajú sa len tak a dôchodcovia sedia bez života doma.

Štát, súkromný sektor,

nedostatočne komunikované, nejasná stratégia a definícia cieľových skupín